

SLOVENSKI

Izdaja časopisno-založniško podjetje SZDL »Naša tiska« / Direktor: Rudi Janžura / Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak / Tiska: Tiskarna »Slov. poročevalca« / Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 3, telefon 23-522 do 23-526 / Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 / Oglasi: oddelki Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon: 21-594, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-832 / Pošta: predal 29 / Tekoči račun Narodne banke 601-Te-163 / Mesečna naročnina 200 din

Poročevalac

SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO ZBORA PROIZVAJALCEV

Trg mora biti odločilen

Za nadomestitev zmanjšane januarske in februarjske proizvodnje bodo potrebni povečani napor kolektivov — Za enakomerno dobavljanje surovin — Delovne sile ni preveč — Industrijske šole so nujno potrebne — Tudi v kmetijstvu naj bo rentabilnost odločilna

Ljubljana, 15. III. Odbor za gospodarstvo zbora proizvajalcev je dopolnilne končal načelno razpravo o prvem delu predloga družbenega plana v letu 1954. Seje se je udeležil tudi član republiškega izvršnega sveta Zoran Polič. Razprava je dobro osvetlila nekatera poudarjena vprašanja našega gospodarstva. Ob ugotovitvah družbenega plana o lanskim uspehih proizvodnje so člani obravnavali tudi probleme, pred katerimi smo letos.

Član odbora Boris Pipan je postavil vprašanje, kako bomo dosegli teošnje predvideno povečanje proizvodnje glede na izpad v februarju in marcu zaradi pomanjkanja električne energije. Na to vprašanje se je razvila precejšnja razprava, v kateri je bilo ugotovljeno, da bodo potrebni, če bomo hoteli izpolniti predvideno povečanje proizvodnje zaradi omenjenega izpada v prvih mesecih povečani napor naših delovnih kolektivov.

Nekateri odborniki so postavili vprašanje, ali bodo imela podjetja možnost, da si zagotovijo pravočasno zadostne zaloge surovin za nemoteno proizvodnjo. Tovarš Polič je opozoril, da bi bilo nevarno, če bi podjetja težila za tem, da si zagotovijo zaloge za celo leto. Naša naloga mora biti, da se omogoči industriji enakomerno dobavljanje surovin. Letošnje izkušnje s premočnimi surovinami kaže, da bomo morali s kreditno politiko omejevali kopičenje surovin. Predvidene količine surovin, ki jih plan zagotavlja iz damoče proizvodnje, kakor tudi iz uvoza bodo nedvomno omogočile nemoteno proizvodnjo. Na vprašanje glede cimenta, katerega proizvodnja je v zimskih mesecih zaradi pomanjkanja elektrike prav tako zaostala, je tov. Polič omenil, da je vprašanje zaenkrat rešeno, da bomo 50.000 ton cimenta uvozili, kasneje pa bodo naše

SKLICANJE ZAKONODAJNEGA ODBORA REPUBLIŠKEGA ZBORA IN ZBORA PROIZVAJALCEV LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

Predsednik zakonodajnega odbora Republiškega zbora in Zbora proizvajalcev Ljudske skupščine LRS sklicuje 2. sejo odbora za četrtek dne 18. marca 1954 ob 10. uri v poslojpu izvršnega sveta LRS, Ljubljana, Gregorčičeva 34, II. nadstropje, soba 116.

Predlog dnevnega reda: 1. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o skladih za obnovo gozlet in varstvo gozdov; 2. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o skladih za urejanje voda; 3. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembi zakona o razdelitvi Ljudske republike Slovenije na mesta, okraje in občine; 4. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o začasnem okrajnem ljudskem odboru Celje.

Iz tajništva Ljudske skupščine LRS

SKLICANJE KOMISIJE ZA LJUDSKE ODBORE LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

Predsednik komisije za ljudske odbore sklicuje 2. sejo odbora v sredo dne 17. marca 1954 ob 17. uri v poslojpu izvršnega sveta LRS, Ljubljana, Gregorčičeva 34, II. nadstropje, soba 116.

Predlog dnevnega reda: 1. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembi zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin; 2. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembi zakona o razdelitvi Ljudske republike Slovenije na mesta, okraje in občine; 3. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o začasnem okrajnem ljudskem odboru Celje.

Iz tajništva Ljudske skupščine LRS

Predsednik odbora za organizacijo oblasti in upravo Republiškega zbora Ljudske skupščine LRS sklicuje 2. sejo odbora v sredo dne 17. marca 1954 ob 10. uri v poslojpu izvršnega sveta LRS, Ljubljana, Gregorčičeva 34, II. nadstropje, soba 116.

Predlog dnevnega reda: 1. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembi zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin; 2. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o spremembi zakona o razdelitvi Ljudske republike Slovenije na mesta, okraje in občine; 3. obravnava in sklepanje o predlogu zakona o začasnem okrajnem ljudskem odboru Celje.

Iz tajništva Ljudske skupščine LRS

cementarne izdelale toliko več cimenta za izvoz.

Tovarš Pipan je predlagal, da bi bilo treba napraviti analizo, če bodo naše slovenske cementarne glede na zmanjšano proizvodnjo v januarju in februarju lahko krile potrebe po cementu v investicijski izgradnji v naši republiki v letošnjem letu. Tovarš Polič je pojasnil, da letošnje naše cementarne predvidevajo precejšnje povečanje proizvodnje cimenta.

O zaposlovanju nove delovne sile in brezposelnih se je razvila zelo živahna razprava. Tov. Labura je bil mnenja, da bo modernizacija industrije pravzaprav zahtevala vedno manj ljudi, pri čemer je vprašal, kako vskladiti to vprašanje z naraščanjem prebivalstva. Tovarš Jamar je pojasnil, da številke govore, da je v Sloveniji 10.000 brezposelnih od tega 2000 moških in 8000 žensk; toda te številke so le navidezne in ne odpirajo bistvenih problemov. Večinoma omenjenih ljudi v resnici ni brezposelnih, temveč so to v glavnem ljudje, ki menjajo zaposlitev ali se nečesto vključiti v določeno delo ali tudi ne v določenih krajih. To dejstvo potrjuje tudi znesek za podporo brezposelnim, to je tistim, ki so do take podpore res upravičeni, ki je lani v Sloveniji znašal le okoli 20 milijonov. Tudi tovarš Polič je poudaril, da pri nas ni govora o kakšni brezposelnosti, ker so možnosti za zaposlovanje pri nas ne samo v industriji temveč tudi v najrazličnejših drugih panogah gospodarstva. Glede na večjo mehanizacijo bi bila perspektiva kvečjemu zmanjševanje delovnika, ne pa odpuščanje delovne sile, kar pa zaradi naših velikih potreb zaenkrat tudi še ne bo prišlo kmalu v poštev. Nedvomno je omenjeno vprašanje lepo osvetlil član odbora tov. Pogacar, ki je omenil, da Litostroji že od decembra šče 15 pomožnih delavcev in jih ne more oddati. Tovarš Polič je tudi omenil, da je treba vprašanje zaposlovanja delovne sile reševati tako, da moramo delovno silo pošiljati tja, kjer je potrebna.

Ko je bilo govora o nesorazmernih dohodkih obrtnikov v odnosu do delavcev, je bilo v razpravi poudarjeno, da je družbeni plan z uvedbo davka na promet proizvodov na tržišču obrtnika izenačil. Novi sistem je tudi odpravil takomenovano obrtno industrijo. Na okrajnih ljudskih odborih pa je sedaj naloga, da tudi obrtnikom odmerjajo dajatve, ki jih ti dejansko zmorejo.

Član odbora Boris Pipan je predlagal, naj bi izvršni svet izdelal analizo, koliko znaša škoda zaradi zimskega dela v gradbeništvu, ker je po njegovem mnenju ta proizvodnja neracionalna, neekvivalentna, zelo obremenjuje izdatke za socialno zavarovanje itd.

Ko je članica odbora tovaršica Pirkovičeva postavila vprašanje glede sredstev, ki jih je skupnost letos namenila za kmetijstvo v naši republiki, pri

Zlasti je že v bližnji bodočnosti tudi perspektiva zaposlovanja nove delovne sile v predelovalni industriji — povezani s kmetijstvom, za kar bodo prišle v poštev tudi ženske.

Predsednik odbora Labura je nato odprl vprašanje naših industrijskih šol in njihovega položaja v novem sistemu. Tov. Polič je dejal, da so industrijske šole silno resen problem, ker gre pri tem za vzgojo kvalificiranih kadrov v naši industriji. Težko je razumeti, kako da podjetja niso pripravljena žrtvovati za te šole, ko vendar kadri iz teh šol koristijo edino le njim in njihovi boljši proizvodnji.

Republiški izvršni svet bo vsakakor ta problem resno proučil. Proučujejo naj ta problem tudi podjetja, ki se pa morajo zavesti, da bo tudi ta problem mogoče reševati na ekonomski način, kajti tista podjetja, ki bodo delala z visoko kvalificiranimi kadri, bodo na trgu nedvomno bolj uspevala kakor tista, ki takih kadrov ne bodo imela. Cisto jasno je, je zaključil tov. Polič, da industrijske šole morajo ostati, treba pa je tudi urediti sistem plač v industriji.

Ko je bilo govora o nesorazmernih dohodkih obrtnikov v odnosu do delavcev, je bilo v razpravi poudarjeno, da je družbeni plan z uvedbo davka na promet proizvodov na tržišču obrtnika izenačil. Novi sistem je tudi odpravil takomenovano obrtno industrijo. Na okrajnih ljudskih odborih pa je sedaj naloga, da tudi obrtnikom odmerjajo dajatve, ki jih ti dejansko zmorejo.

Član odbora Boris Pipan je predlagal, naj bi izvršni svet izdelal analizo, koliko znaša škoda zaradi zimskega dela v gradbeništvu, ker je po njegovem mnenju ta proizvodnja neracionalna, neekvivalentna, zelo obremenjuje izdatke za socialno zavarovanje itd.

Ko je članica odbora tovaršica Pirkovičeva postavila vprašanje glede sredstev, ki jih je skupnost letos namenila za kmetijstvo v naši republiki, pri

čemer je dejala, da so ta sredstva manjša, kakor prejšnja leta, je tov. Polič odgovoril, da to ni točno. Omenil je, da tukaj ne smemo prezreti ugodnosti, ki jih za kmetijstvo določa zvezni družbeni plan, v katerem je predvidenih za investicijske kredite v kmetijstvu 14 milijard 500 milijonov dinarjev, kar bo razdeljeno potom licitacij. Pri tem bo tudi lahko Slovenija dobila celo nekaj več kakor lani. Nadaljnja ugodnost so kratkoročni krediti, ki so večji kakor lani, nato ugodnosti za posestva zemljiškega fonda in tu- regresi, nadalje dejstvo, da so določeni posebni kontingenti cimenta in gradbenega materiala za zadržna in kmetijska posestva, posebni kontingenti deviz za uvoz umetnih gnojil itd. Ko je bilo govora o zmanjšanju regresov je tovarš Polič poudaril, da bo to po njegovem mnenju najbolj koristilo našim podjetjem, ki proizvajajo kmetijske stroje, ki bodo prisiljena ceni na trg s kvalitetnejšimi in cenejšimi proizvodi, kar doslej prav zaradi regresov ni bil primer. Tudi glede kreditiranja je tovarš Polič dejal, da bodo povprečno urejena kmetijska posestva lahko prenesla obveznosti, ki jih bodo prevzele s krediti, tista, ki niso takšna pa bodo pač postavljena pred zahtevito, da ali začno pametno gospodariti ali pa propadejo. Ze to je danes dovolj velik rezultat na poti nadaljnjega razvoja našega kmetijstva. Tudi glede mehanizacije je tov. Polič ugotovil, da je pač treba uporabljati jo za rentabilnostnem računom. Najboljša pomoč, ki jo lahko nudimo kmetijstvu pa naj bo graditev tovarn za mehanizacijo, tovarnen umetnih gnojil ter tovarn za predelavo kmetijskih pridelkov.

V popoldanskem delu razprave je odbor začel obravnavati družbeni plan v področnostih. Razpravljali so predvsem o elektrifikaciji in premočnovni industriji. Odbor je sprejel nekatere predloge, da se zagotovi pravočasna dograditev naših hidrocentral. Pri vprašanju premočnovne industrije so razpravljali predvsem o povečanju proizvodnje in storilnosti v premočnovnih. V današnji razpravi so poleg zgoraj imenovanih sedelovali tudi ostali člani odbora. Odbor bo nadaljeval z delom jutri.

A. J.

GOSPODARSKI ODBOR REPUBLIŠKEGA ZBORA LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

Se letos pripravljata deta za prvo akumulacijsko hidrocentraro v Sloveniji

Ljubljana, 15. marca. Po ugodni ugotovitvi, da se je z razpravo v soboto dopolnilne načelna razprava o letošnjem družbenem planu končala, so presli člani odbora za gospodarstvo zbora poslancev pri Ljudski skupščini LRS danes na razpravo o področnostih.

Dopolnilne se je ta razprava omejila na 7. točko drugega dela predloga družbenega plana, ki govori o elektrogospodarstvu v letošnjem letu. Kakor znano, naj bi se proizvodnja električne energije letos povečala za 6%, zagotovile naj bi se med letom zadostne količine premoči za nemoteno obratovanje termoelektrarn v času, ko zaradi nizkega vodnega stanja ni mogoče v celoti izkoristiti hidrocentral, pospešijo naj se montaže drugega agregata v HC Vuzenici in dela na izgradnji termocentral v Vuhredu. Pospešena dela naj bi omogočila, da bi začeli naslednje omenjeni elektrarni obratovati že pred zimo 1955-56.

O teh temeljnih postavkah letošnjega plana elektrogospodarstva se je razvila zelo živahna in plodna diskusija, ki je imela za svoje izhodišče težave v preskrbi z električno energijo v letošnji zimi. Razprava je rodila dva konkretna dodatna predloga k zgoraj omenjeni 7. točki predloga plana, in sicer 1. da je treba že letos opraviti vsa pripravljala dela za prvo akumulacijsko hidrocentraro v Sloveniji in 2. da se z ustreznimi ukrepi omogoči popolno izkoriščanje zmogljivosti obstoječih

termocentral v času, ko manjka električne energije iz hidroelektrarn.

Na razna vprašanja članov odbora so odgovarjali predsednik odbora Ivan Maček, podpredsednik izvršnega sveta LRS dr. Marijan Breclj in v imenu zavoda za plan ing. Kotnik. Iz izvajanj ing. Kotnika naj o nimo le njegovo trditev, ki jo je tudi dokumentiral, da položaj zvezi s tovarno aluminija v Kidričevem nikakor ni tako negativen, kakor se tu in tam širijo glasovi. Prvi več ali manj samostojni del tovarne, namreč obrat glinice bo lahko nemoteno

obratoval in bo dal že letos le nekaj manj kot polovico vse količine, ki jo na leto sploh zmore, namreč 20.000 ton. Res pa je, da bo prva elektralizacija letos lahko obratovala le z eno polovico svoje zmogljivosti, pa še to se utegne končati bolje, če bodo vremenske razmere pozimi nekoliko ugodne. Največja napaka do katere pa ni prišlo po naši krivdi, se je zgodila s tem, da so se zavlekla dela na graditvi termocentral v Soštanju, ki je sedaj dejansko ne bo mogoče končati prej kakor konec leta 1955, ko bo šel v pogon njen prvi agregat.

Plinovod Lendava-Maribor uresničljiv?

Popoldne se je razprava nadaljevala z obravnavanjem premočnovne industrije v predlogu letošnjega plana. Na vprašanje, kateri ukrepi utemeljujejo povečanje proizvodnje premoči v Sloveniji za 160.000 ton, je v imenu zavoda za plan ing. Kotnik odgovoril, da gre to povečanje, ki je zelo previdno računano, na račun novega, drugega jaska v Velenju, ki je začel obratovati na dan novega leta. Glede na stalno dvigovanje cene lesu so se nekateri člani odbora zavzemali za ukrepe, ki zelo spominjajo na preživetlo ero administrativnega poseganja države v gospodarsko dogajanje, kar pa ni več v skladu z našim novim gospodarskim sistemom, ki temelji med drugim na svobodnem trgu in svobodnem formiranju cen. Več pozornosti bi bilo vsekakor zaslužilo vprašanje uvedbe železnih stolk v de-

lu naših rudnikov, s čimer bi, kakor je omenil član odbora Komarčič, ki je bil tudi v Trbovelj, samo trboveljski rudnik prihranil na leto 13.000 m³ janskega lesa. Stojke bi se izplačale že v petih mesecih, njihova življenjska doba pa trajala štiri leta.

V poglavju o nafti, katere proizvodnja bo ostala v glavnem ista, je vzbudil več zanimanja predlog člana odbora Toneta Boleta, naj določi republika v letošnjem planu sredstva za študij projekta plinovoda iz Lendave v Maribor. Svoj predlog je utemeljeval z dejstvom, da bi tak plinovod omogočil zelo rentabilno izkoriščanje plinov, ki jih pridobiva podjetje Nafta, in z dejstvom, da utegne nad 50 let stara mariborska plinarne trajati le še leto ali dve. Prihradki mu je članica odbora Mara Dermastjeva, češ tudi ljubljanska plinarne je pred

Uvod na prvo sejo republiškega zbora in zbora proizvajalcev

Poslovilni obiski veleposlanika Popovića

New York, 15. marca (Tanjug). Z obiska v Clevelandu in Pittsburghu je dosedanji jugoslovanski veleposlanik v Washingtonu Vladimir Popović končal obiske po najvažnejših središčih izseljencev iz Jugoslavije, preden bo odpotoval v domovino na novo dolžnost. Poslovilni obiski veleposlanika Popovića, ki je pre-

Ladja »Korduna« vozi zadnje pšenice iz Turčije

Beograd, 15. marca. Jugoslovanska ladja »Korduna«, ki pelje 7000 ton pšenice iz Turčije, bo okoli 25. marca priplula na Reko. »Jugopres« je zvedel, da bo s tem v celoti izvedena pogodba, ki je bila oktobra lani sklenjena med turško državno organizacijo za odkup in izvoz pšenice in jugoslovanskim podjetjem »Granexport« o dobavi 105.000 ton pšenice.

V popoldanskem delu razprave je odbor začel obravnavati družbeni plan v področnostih. Razpravljali so predvsem o elektrifikaciji in premočnovni industriji. Odbor je sprejel nekatere predloge, da se zagotovi pravočasna dograditev naših hidrocentral. Pri vprašanju premočnovne industrije so razpravljali predvsem o povečanju proizvodnje in storilnosti v premočnovnih. V današnji razpravi so poleg zgoraj imenovanih sedelovali tudi ostali člani odbora. Odbor bo nadaljeval z delom jutri.

A. J.

(Od našega tržaškega dopisnika)

Trst, 15. marca. »Danes greš ti, če bo šlo pa tako naprej, bomo kmalu prisiljeni oditi vsi, ker ni dela in kruha,« so govorili mladeniču dvajsetih let, prijatelji, ki so se poslavljali od njega pred odhodom v Avstralijo. Na obali pred molom Sv. Karla, ki so ga fašisti prekrstili v »Molo dei Bersaglieri«, kjer je bila zadržana potniška ladja »Castel Verde«, se je zbralo danes popoldne nekaj tisoč Tržčanov. Poslavljali so se od svojcev in znancev, ki so se danes odpeljali v Avstralijo. V tej množici ljudi so se ločili tisti, ki so odhajali po listkih pripravih na prsa z imeni in napisom: Avstralija. Dosti sem jih videl. Sami mladi delovni ljudje. Videl sem družine z otroci, starimi do dveh let, videl sem mladeniče do 15 let, mlada dekleta in družinske očete do 30 let. Ko sem vprašal nekoga od komisije za izseljevanje, koliko jih ima na spisku, mi je rezko odgovoril: »Okoli 700«.

To je prvo izseljevanje iz Trsta v prvih letih. Po načrtu urada za izseljevanje bi se moralo izseliti okoli 2100, toda zaenkrat odhaja le 700 ljudi. Gledal sem, ko so se vkravali na ladjo. Sami zakrbljeni obrazi ljudi, ki odhajajo v negotovost, v tuji svet. Videlo se je, da jim je težko, ko se morajo posloviti od svojega lepega rodnega mesta na jadranski obali.

Izseljevanje je samo del tržaške tragedije, je krni da vsek tržaškega delovnega ljudstva, ki ga je prisiljeno plačevati za irendentistične politične špekulacije. V kakšen absurd so spravili tridentisti Trst! Iz Italije naseljujejo tuje na ozemlje, ki je že itak prenaseljeno, domačini pa se morajo izseljevati. (Samo od oktobra 1950 do oktobra 1953 se je naselilo v coni »A« 6525 Italijanov). Tuji dobivajo zaposlitev, za Tržčane pa je irendentistični tisk cinično napisal: »Hočete delo? Pojdite v Avstralijo!« In tako so tridentisti načrtno ustvarili psihozo za izseljevanje, da bi se iznebili »nezaželenih brezposelnih in da bi bil prostor za njihove »pravoporne«. Zlasti močna je bila propaganda za izseljevanje v slovenski okolici Trsta. Precej Slovencev je nasledil propagandi in so se danes vkravali za Avstralijo. Mnogi pa, ki so se že prijavili za izselitev, so pozneje prijavo prekličili. Da se ni izselilo še več ljudi iz slovenskih vasi, je predvsem zasluha Osvobodilne fronte in naprednega tiska, da jim tu tujina ne more nuditi ničesar razen bede in izkoriščanja.

Po dolgem času je priplula v pusto in osamljeno tržaško pristanišče večja potniška ladja, kakršne nismo videli že dolgo časa. Pravijo, da je bilo

O Adenauerjevemu obisku v Turčiji

Ankara, 15. marca (Tanjug). Kakor pišejo turški časopisi, bo imel zahodnonemški kancler dr. Adenauer 19. in 20. marca v Ankari uradne razgovore s turškimi državniki o finančnih in gospodarskih vprašanjih, ki zanimajo obe državi. Dr. Adenauerja spremlja Helmut Allard, vodja oddelka za gospodarska vprašanja v ministertvu za zunanje zadeve. Pri razgovorih bo najvažnejše vprašanje turških dolgov Zahodni Nemčiji v višini 160 milijonov nemških mark, ki so glavna ovira za živahnejšo trgovaško zamenjavo med tema državama.

Lepa manifestacija povezanosti jugoslovanskih izseljencev z njihovo staro domovino

Živel v ZDA polna štiri leta, so bili lepa manifestacija povezanosti izseljencev z njihovo staro domovino. Ameriški časopisi in organizacije v krajih, ki jih je obiskal Popović, so ga prosili, naj bi imel tiskovne konference in govoril o Jugoslaviji in njeni zunanji politiki.

Beograd, 15. marca. Ta mesec bo prisel v Jugoslavijo g. Sidić, trgovinski ataše indonezijskega poslanstva v Rimu. Pooblaščen je, da sme z našimi izvoznimi podjetji skleniti trgovske kupčije. G. Sidić bo proučil možnost nakupa večjih količin farmacevtskih izdelkov, železne galanterije, stekla, gumija, pisalnih in pisarniških strojev in drugega blaga.

Trgovinski ataše Indonezije bo prisel v Jugoslavijo

Beograd, 15. marca. Ta mesec bo prisel v Jugoslavijo g. Sidić, trgovinski ataše indonezijskega poslanstva v Rimu. Pooblaščen je, da sme z našimi izvoznimi podjetji skleniti trgovske kupčije. G. Sidić bo proučil možnost nakupa večjih količin farmacevtskih izdelkov, železne galanterije, stekla, gumija, pisalnih in pisarniških strojev in drugega blaga.

Beograd, 15. marca. Ta mesec bo prisel v Jugoslavijo g. Sidić, trgovinski ataše indonezijskega poslanstva v Rimu. Pooblaščen je, da sme z našimi izvoznimi podjetji skleniti trgovske kupčije. G. Sidić bo proučil možnost nakupa večjih količin farmacevtskih izdelkov, železne galanterije, stekla, gumija, pisalnih in pisarniških strojev in drugega blaga.

Grška vojaška delegacija v naši državi

Djevdžija, 15. marca (Tanjug). Davi je prisel na prijateljski obisk grška vojaška delegacija, ki jo vodi generalni podpolkovnik Kaceos Semistaklis. Delegacija bo gost poveljnika kumanovske garnizije generalnega majorja Nikole Karanovića. Na meji so delegaciji sprejeli in pozdravili višji oficirji JLA. Med štiridnevnim bivanjem bodo grški oficirji obiskali vojaške enote strumške, štiške, kumanovske in skoplanske garnizije, kjer se bodo seznanili z vodilnim in poveljujočim kadrom teh enot, načinom vojaškega pouka in delom vojaški ustanov. Prihodnji mesec bo jugoslovanska vojaška delegacija, ki jo bo vodil generalni major Nikola Karanović, vrnila obisk grški vojski.

Razgovori o zavarovanju premoženja turških državljanov

Beograd, 15. marca. »Jugopres« je zvedel, da se v Beogradu nadaljuje jugoslovansko-turški razgovori o zavarovanju nacionaliziranega premoženja turških državljanov v Jugoslaviji. V soboto 13. marca sta se sestala šef turške delegacije g. Setar Iksele in šef jugoslovanske delegacije, državni svetnik Milan Bartoš. Na podlagi sklepov tega sestanka je bila danes 15. marca seja izvedenec, ki se bo nadaljevala jutri 16. marca. Nato se bosta ponovno sestala šefa turške in naše delegacije, ki bosta določila nadaljnji potek razgovorov. Jugoslovansko-turški razgovori o zavarovanju premoženja turških državljanov v Jugoslaviji so se že pred časom pričeli v Beogradu.

SEJA ODBORA ZA PROKAČUN REPUBLIŠKEGA ZBORA

Odbor je v načelu sprejel predlog republiškega zbora

Ljubljana, 15. marca. Odbor za proračun republiškega zbora je zasedal danes 7 ur. Dopolnilne je dalj pojasnila v imenu sekretariata za proračun tovariš Dekleva, na popolnanskem zasedanju pa sekretar izvršnega sveta Boris Kocjančič in predstavnik sveta za proračun v kulturo LRS univ. prof. Čopić. Odbor je predsedoval predsednik Branko Babič. Odbor je v celoti sprejel prvi del proračuna — dohodke, dalje tretji, četrti, peti, šesti in sedmi razdelek, ki zajemajo izdatke ljudske skupščine, izvršnega sveta, državnih sekretariata za splošno upravo in proračun. Prav tako je sprejel tudi prvi razdelek, ki govori o dotacijah v gospodarstvu, pri drugem razdelku proračuna, — investicije in večja popravila zgradb v administraciji — pa je prekinil sejo in bo ta del proračunskega predloga obravnaval še na jutrišnji seji.

Poslanec Peternejl je pri razpravi o dohodkih postavil sledeče vprašanje: del dohodkov republike in okrajev je delež na prometnem davku. Obstaja mnogo pripomb glede plačevanja prometnega davka za rezan les, ki služi kmetovalcem za domačo uporabo. Pri tem davku so zlasti prizadeti izrazito hribovski in gozdarski predeli, kjer so vsa gospodarska poslopja lesena in je zaradi tega domača potrošnja lesa večja. Ta gospodarska poslopja pa služijo predvsem za živinorejo. Smatra, da bi bilo potrebno razpravljati o spremembi tega določila, da bi se to kategorijo kmetijskih proizvajalcev osvobodilo prometnega davka na rezan les za domačo potrošnjo. To vprašanje postavlja zaradi tega, ker bi takšna sprememba, ki je po njegovem mnenju, vplivala na dohodek republike in okrajev.

Poslanec Podvratnik se je s predlogom Peternejla strinjal in opozoril, da bi bilo potrebno proučiti eventualno oporistev plačevanja prometnega davka za rezan les, predvsem za tiste kmetovalce, ki so jim bile v času NOB porušene domačije, pa še svojih poslopij niso obnovili.

Zakaj tako majhen obisk v muzejih in galerijah?

V razpravi o dohodkih Narodne in Moderne galerije ter Narodnega muzeja, ki po predlogu proračuna predvidevajo na vsotoplinah samo 322.000 din, od tega Narodni muzej samo 22.000 din, se je razvila zelo živahna diskusija o vzrokih tako maloštevilnega obiskovanja naših centralnih muzejev in galerij. Če je ta obisk tako majhen, je vprašanje, komu te ustanove sploh služijo in dalje, ali so te ustanove namenjene res tako omejenemu številu prebivalcev? Po daljši razpravi je odbor sklenil, naj bi posebna komisija proučila s kulturno političnega vidika vzroke tako majhnega zanimanja za obiskovanje v navedenih ustanovah.

Vse ostale postavke predloga o dohodkih je odbor v podrobnostih sprejel.

Dotacije gospodarstvu — razprava o Triglav-filmu

Odbor je vzel na znanje pojasnila tovariša Dekleva, naj bi sekretariat za gospodarstvo predložil podrobno strukturo izdatkov 100 milijonov dinarjev kot pomoč za razvoj kmetijstva in bo odbor o tem razpravljajal.

Zanimanje za izkušnje delavskega upravljanja v ileseniški železarni Veliko posvetovanje metalurgov v Sisku

Jesenice, 15. marca. Danes so prišli na Jesenice predsednik republiškega odbora sindikatov metalurških delavcev L.R. Hrvatske Stanko Osojnik, predsednik tovarniškega odbora železarne Sisak Anton Cigler in predsednik delavskega sveta železarne Josip Brus. Zadržali so se delj časa v jeseniški železarni in se predvsem zanimali, kako delujejo pomožni organi delavskega samoupravljanja — obratni delavski sveti. Predsednik tovarniškega delavskega sveta Jože Kunstelj jim je obrazložil delovanje in izkušnje, ki jih imajo po enem letu upravljanja s pomočjo obratnih delavskih svetov.

Tovariši iz Siska so izjavili, da bodo v kratkem izvolili obratne delavske svete tudi pri njih, le ine bo morda drugačno. Tov. Osojnik je med pogovorom z našim dopisnikom izjavil, da so že v tem kratkem času zvedeli za nove oblike in vsebine, ki so jih prinesli v delavsko upravljanje obratni delavski sveti. Nadalje je dejal, da je kolektiv železarne na Jesenicah v tem pogledu nedvomno precej pred ostalimi kolektivi. Predsednik metalurgov L.R. Hrvatske in tovariši iz Siska so se zanimali tudi za volitve v delavski svet. Predsednik delavskega sveta železarne v Sisku je povedal tudi nekaj o obsežnih pripravah za veliko posvetovanje metalurgov v Sisku. To bo prvo posvetovanje te industrijske veje, na katerega bodo prišli predsedniki delavskih svetov in sindikatov ter direktorji iz vse države. Izvolili so že poseben odbor za sprejem gostov, organizacijo prevoza itd.

naknadno. Precej živahne pa so člani odbora razpravljali o dotaciji Triglav-filmu v znesku 50 milijonov dinarjev. Poslanec je želel imeti več pojasnil glede proizvodne cene filmov. Iznašali so številne pripombe, ki so govorile o tem, da filmske ekipe ne varčujejo preveč z denarnimi sredstvi. Poslanec Fieko je omenil kritiko prebivalcev Prekmurja zaradi nepristojnih zabav, ki so stale precej deparja in ki so jih prirejale filmske ekipe v Prekmurju.

Odbor je sprejel priporočilo, naj posvetijo delovni kolektiv Triglav-filmu ter nadzorni organi varčevanju vnaprej več pozornosti in to predvsem zaradi slabosti in pripomb glede dosedanjega dela Triglav-filmu, oziroma filmskih ekip.

Odbor bi moral v nadaljevanju razpravljati o investicijskih in večjih popravilih zgradb v administraciji. Ker pa kljub vabilu ni prišlo na sejo odbora zastopnik Zavoda za planiranje, odnosno uprave za investicije, kar je odbor obžaloval, je odbor to razpravo odložil in prešel na razpravo o proračunu ljudske skupščine, izvršnega sveta, državnih sekretariata za gospodarstvo, zavoda za gospodarsko planiranje in državnega sekretariata za proračun, kar je odbor v celoti sprejel.

Negospodarske investicije v proračunu

Pri razpravi o negospodarskih proračunskih investicijskih je odbor sprejel predlog za gradnjo novega začasnega poslopja ljudske skupščine. Pri načelni razpravi o tem razdelku pa so poslanci izrekli nekatere splošne pripombe. Poslanec Cvenk je smatral, da je treba poudariti, če so vse predložene investicije res nujne in to prav zaradi tega, ker je sicer v celotnem proračunskem predlogu uvedeno splošno varčevanje. Poslanec Skok je podpiral stališče s pripombo, da je treba pri proračunu tega dela proračuna ugotoviti, če so vse gradnje res nujne, ne da bi se dalo kaj položiti na neodoljnost. Predstavnik izvršnega sveta Boris Kocjančič je pojasnil, da je predlog proračuna uvaža skrajno varčevanje in ni v predlogu nobenih izdatkov, ki ne bi bili nujni, da bi se preprečila še večja gospodarska škoda, če ne bi teh investicij izvršili.

Za geološka raziskovanja predvideva predlog proračuna 40 milijonov dinarjev. Poslanec Cvenk in vsi ostali so bili mnenja, da je to precejšen znesek, zaradi česar naj se odboru predloži program del, za katere bodo potrošili navedeno vsoto.

Poslanec Peternejl je pri razpravi o investicijskih sredstvih za investicije v okrajih, ko odbor ne ve, če morajo v kakem drugem okraju potrošiti znesek 25 milijonov dinarjev, pa teh sredstev nimajo. Ali bi se ne moglo zgoditi, da bi gospodarsko razviti okraj pri takšnem sistemu prišli do dodatnih investicij? Poslanec Babič, Greif in Skok se je odbor zdel, da je treba dati omenjenih 25 milijonov dinarjev za gradnjo nižje gimnazije v Sežani in je odbor sklenil predložiti izvršnemu svetu amandament v tem smislu.

Med razpravo o investicijskih visoke šole in inštitute je poslanec Greif postavil tole vprašanje: Celotna republika daje sredstva za visoke šole. Mi zunaj pa ne moremo dobiti nobenega strokovnjaka, niti tehničnega, niti profesorja za srednjo šolo. Po vojni je družba že mnogo izdala za visoke šole. Kam odhajajo absolventi visokih šol, da jih ni dobili niti za proizvodnjo niti za drugo delo?

Prof. Čopić je pojasnil, da je leta 1953 samo na tehnični visoki šoli končalo študije preko 160 absolventov. Poslanec Janko se je strinjal s pripombo tova. Greifa in predlagal, da odbor obravnava ta vprašanja, ko bo razpravljajal o štipendijah.

Kongres Zveze študentov Jugoslavije

Spodnje, 15. marca. Vprašanju predavanj na univerzah je bila posvečena posebna skrb v razpravi na drugem kongresu Zveze študentov Jugoslavije, ki že tretji dan pretresa najvažnejša vprašanja iz življenja študentov. V govorih mnogih delegatov je bilo poudarjeno, da je na nekaterih fakultetah v državi, zlasti pa na tehničnih visokih šolah, šolanje študentov oteženo zaradi obsežnega gradiva, ki ga tudi najboljši študenti ne morejo obvladati v manj kakor sedmih letih. Programi predavanja so še vedno neurejeni, na samih fakultetah pa predavajo mnoge predmete nezadostno pripravljeni profesorji. Pomanjkanje knjig in skript prav tako vpliva na uspeh študentov.

Po razpravi o načrtu zakona bi bil sprejet predlog komisije, naj bodo pravice predstavnikov študentov v univerzitetnem svetu omejene samo na potrjevanje volitev predavateljev.

Današnje dopolnilno delo kongresa je bilo končano z razpravo o socialno-zdravstvenih in športnih vprašanjih in s predlaganimi kandidacijske komisije za volitve novega centralnega odbora Zveze študentov Jugoslavije. Zlasti živa razprava je bila v zvezi s predlogom za ukinitev otroških dodatkov za dajanje štipendij, ki bodo vplivale na uspeh študentov, kar prejemanje otroških dodatkov ni moglo zagotoviti.

Na današnjem popoldanskem zasedanju II. kongresa Zveze študentov Jugoslavije, so bile sprejete nekatere spremembe statuta Zveze študentov ter resolucija o mednarodnih zvezeh Zveze študentov. V resoluciji je poudarjeno, da sodeluje je danes Zveza študentov Jugoslavije z okrog 40 nacionalnimi študentskimi in s nekaterimi drugimi organizacijami.

Pozdravljajoč dosedanje plodno sodelovanje študentskih organizacij Jugoslavije, Grčije in Turčije, je drugi kongres Zveze študentov istočasno postavil centralnemu odboru in vsem organizacijam študentov nalogo, da širijo sodelovanje z nacionalnimi študentskimi organizacijami držav Azije, Afrike in Južne Amerike. Drugi kongres je prav tako odobril sklep Centralnega odbora ZSJ o neudeležbi na tretjem kongresu Mednarodne zveze študentov v Varšavi. Ob koncu je drugi kongres Zveze študentov Jugoslavije poslal tudi pozdravno brzojavno predsedniku republike Josipu Brozu T. Titu.

h novih socialističnih obrtnih čarov. Zato je tudi odbor sklenil, da okrepijo investicijski fond MLO pri mestni hranilnici, s katerim bi lahko ustanavljali nove socialistične obrtne obrate.

Drugi preči problem, ki ga je načel odbor, so zastarela in dotrajana osnovna sredstva. Zaradi neprimernih predpisov, ki določajo nakup orodja in nabavo obratnih sredstev, obrtniki teh ne morejo obnavljati. Zato sta odbora predlagala, da gosp. svet MLO predlaga republiškim in zveznim organom, naj izdajo za obrtno dejavnost posebne predpise glede družbenih dajatev, poslovanja, knjigovodstva, ocenitve osnovnih sredstev, kar vse naj zagotovi kolikor mogoče enostavno administrativno poslovanje v obrtništvu. Načne pa se naj tudi vprašanje raznežitve naših industrij in obrtjo.

Seja se konča.

Seja se konča.

Seja se konča.

je razpravljajal o obrtništvu

h novih socialističnih obrtnih čarov. Zato je tudi odbor sklenil, da okrepijo investicijski fond MLO pri mestni hranilnici, s katerim bi lahko ustanavljali nove socialistične obrtne obrate.

Seja se konča.

Poslanec Babič je omenil, da je v republiškem proračunu predvidenih za proračun, znatnost in kulturo okoli 1 milijardo 900 milijonov ali 25 odstotkov proračuna. Načelno smatra, da je to prav in nujno. Zanimajo ga vprašanje, če se ta sredstva res smotno uporabljajo.

Poslanec Podvratnik je pripomnil, da so investicije za visoke šole nujne. Vendar pa so te šole odvisne od naraščajoč, ki prihaja iz srednjih šol. Značilnost na naših šolah pa je, da je na njih zelo malo delavskih in kmetijskih mladine. Zato postavlja vprašanje, ali je sedanji šolski sistem in investicijska politika v naši prosveti taka, da v celoti omogoča in favorizira priliv prav kmetijskih in delavskih mladine na visoke šole. Ugotavlja, da štipendije, ki se dajejo na visokih šolah, se ne rešujejo spremembe socialnega sistema visokih šol, če ne bo odločnih ukrepov tudi že v srednjih šolah.

Predstavnik sveta za proračun in kulturo inž. Čopić je pojasnil posamezne proračunske postavke za investicije na visokih šolah. Odbor pa je smatral, da je treba te investicije proučiti z vidika, ali ni zaradi investicij za visoke šole zastopljeno ali pa dano premalo sredstev za osnovno in srednje šolstvo. Zato je po daljši razpravi odbor sklenil zaprositi Svet za proračun in kulturo LRS, da na jutrišnji seji podrobneje obrazloži svojo politiko do osnovnega, srednjega in visokega šolstva, v kolikor se ta odraža pri investicijskih.

O dopolnilnih plačah uslužbencev drža vne uprave

Beograd, 15. marca. Urednik Tanjuga je zaprosil tova. Veljko Zekovića, sekretarja zveznega izvršnega sveta, naj da nekaj pojasnil glede na uvedbo dopolnilnih plač za uslužbence državne uprave. Tovariš Zeković je odgovoril na postavljena vprašanja.

Vprašanje: Ali nam morete dati kaj povedati, kakšni so bili osnovni razlogi za uvedbo dopolnilnih plač?

Odgovor: Kakor je znano, imamo pri nas enoten sistem plač za vse uslužbence v državni upravi tudi v raznih službah brez kakšne ali z neznatno diferenciacijo glede na pomen posameznih ustanov ali posameznih služb ali glede na stopnjo organov oblasti, pri katerih delajo uslužbenci. Razlikovanje med uslužbenci je obstojalo samo glede na njihovo strokovno sposobnost in službena leta, kar je prišlo do izraza v sistemu zvanj. Poleg tega so sposobnejši uslužbenci dobivali nižje ali višje položaje, tako da so se mogli s pomočjo položajnih dodatkov nagradjevati oni, ki so opravljali odgovornejše funkcije. Med tem se je ta možnost diferenciranja uslužbencev in njihovega nagradjevanja pokazala v našem sistemu kot nezadostna in preveč toga. Bili so pogosti pojavi, da so uslužbenci dobivali položajne dodatke tudi takrat, kadar niso imeli kakšnih položajev v organizacijskem sistemu, ali pa so se jim dajale časne nagrade, ki so dobivale čim dalje bolj videz stalnosti, v nekaterih primerih, zlasti pri ljudskih odborih, pa so jim celo nepravilno dajali iz posameznih skladov stalne večje plače in nagrade. Objektivna potreba za takšno diferenciranje med uslužbenci je nastala tudi zaradi tega, ker obstoji občutna razlika med plačami uslužbencev državnih organov in posameznimi družbenimi službami ter uslužbenci gospodarske organizacije, ker so gospodarske organizacije mnogo bolj proste v določanju plač uslužbencev in so bile te plače po pravilu večje. Zaradi vseh teh razlogov je bilo potrebno najti mehanizem, ki bi dovolj pravi, da bi se moglo izvršiti nadaljnje diferenciranje v našem uslužbenem sistemu. Razen tega se je pojavilo tudi vprašanje, ali je sploh v skladu z našo državno ureditvijo in samoupravljanjem komunalnih skupnosti ter ljudskih republik, da se vsa vsota plač državnih uslužbencev predpisuje iz enega samega središča. Vsi ti razlogi so dovedli zvezni izvršni svet do tega, da uvede sistem dopolnilnih plač. Glede na to stremi sistem dopolnilnih plač za tem:

1. omogočiti zblizanje v plačah onih uslužbencev, ki so kot strokovnjaki enako potrebni v gospodarstvu, kakor tudi v državni upravi, tako da bi se omogočil normalen prehod državnih uslužbencev iz gospodarstva v upravo ter obratno, kar je neobhodno za izpolnitev naše državne uprave;

2. omogočiti večjo diferenciacijo v plačah med uslužbenci posameznih stopenj organov oblasti in posameznih služb.

Vprašanje: Med uslužbenci mnogo razpravljajo o tem, da bi bilo potrebno dati vsem uslužbencem dopolnilne plače glede na relativno še vedno nizke plače in da bi vse kategorije uslužbencev dobile dopolnilne plače po svojih zvanjih.

Odgovor: Kakor sem že prej obrazložil, namen sistema dopolnilnih plač ni nekakšno splošno povečanje plač, ker za to danes ni objektivnih možnosti, čeprav bo sistem dopolnilnih plač v nekaterih kategorijah privedel do povečanja ravni plač. Mislim, da je popolnoma napačno vezati dopolnilne plače z obstoječimi zvanji. Dokler obstoji sistem zvanj oziroma sistem plačilnih razredov, bo edino smiselno, da dobivajo uslužbenci iste povprečne strokovnosti v vsej državi enake osnovne plače. To je dejansko zagotovitev določenih ravni plač, ki se ne more izpreminjati s predpisi republike in ljudskih odborov. To plačo jamči družba uslužbencu glede na njegovo javno priznano strokovnost in službena leta, seveda, dokler tako strokovnost dejansko ima. Povezovanje dopolnilnih plač z zvanji bi bilo v osnovi napačno, ker bi potem zopet prišlo do nekakšnega manj ali več enotnega plačnega sistema v vsej Jugoslaviji, poleg tega pa ne bi mogli diferencirati posameznih služb, zlasti delovnih mest. Glede na to mora biti raven dopolnilnih plač odvisna od važnosti službe in od delovnega mesta, kakor tudi od stopnje organa oblasti. To so osnovni kriteriji za dajanje dopolnilnih plač, ki nam bodo omogočili, da bomo na določenih delovnih mestih dobili bolj sposobne uslužbence. Morejo biti uslužbenci z istim zvanjem na različnih delovnih mestih in morejo imeti zaradi tega različne plače. Mislim, da bi bilo za posamezna delovna mesta pravilno določati dopolnilne plače v gotovem razponu, da bi se mogla izjavljati tudi konkretna diferenciacija glede na osebo sposobnost. Zaradi tega je v osnovi napačno vsako niveliranje in nepotrebno izenačevanje ustanov ter delovnih mest. Posamezne ustanove pa naj imajo v okviru ljudskih odborov kakor tudi zveznih in republiških ustanov svoje posebne pravilnike za dopolnilne plače. Samo na ta način moremo izvršiti potrebno diferenciacijo. Čeprav je treba dopolnilne plače v okviru razpona prilagoditi tudi individualni vrednosti posameznih uslužbencev, vendar mislim, da je edino pravilno, da se dopolnilne plače določajo po važnosti delovnega mesta. Zato so napačne težnje, da bi se z dopolnilnimi plačami izravnavale razlike v individualnih plačah uslužbencev, kakršni pojavi so že v predlogih nekaterih ustanov, zlasti ljudskih odborov.

Vprašanje: Zvezni izvršni svet je izdal tudi uredbu o plačah zveznih in republiških državnih sekretarjev in podsekretarjev ter še nekaterih kategorij višjih uslužbencev. Ali bi nam mogli o tem kaj povedati?

Odgovor: Kakor vam je znano, se je število uslužbencev v zvezni državni upravi zadnja leta znatno zmanjšalo. V zvezni državni upravi so v glavnem ostali najbolj sposobni uslužbenci. Tako na primer opravljajo v zavodu za planiranje danes delo referentov za gotove panoge oni uslužbenci, ki so bili nekaj načelniki v bivših ministrstvih. Med tem pa na naš plačilni sistem doslej ni dopuščalo, da bi se pravilno nagradjevali. Razen tega ni bilo možnosti, da se v nagradjevanju diferencirajo glede na uslužbenca v republiški državni upravi, pa je bilo potrebno, da se s posebnimi predpisi uredi višina prejemkov teh uslužbencev v zvezni in republiški državni upravi.

Vprašanje: Ali bo uvedba dopolnilnih plač vplivala na zboljšanje strokovnega sestava uslužbencev pri ljudskih odborih?

Odgovor: Poleg drugega je bila dopolnilna plača uvedena, da bi se omogočilo ljudskim odborom priti do najbolj potrebnega števila kvalitetnih strokovnih uslužbencev, ki so jim danes potrebni glede na vse svoje pristojnosti. Dejstvo je, da manjkajo v večini okrajnih ljudskih odborov celo najbolj potrebni strokovni kadri, medtem ko je v večjih mestih nesorazmerno večje število takih uslužbencev. Ako se bodo v celoti pravilno uporabljali predpisi o dopolnilnih plačah, zlasti pri ljudskih odborih, potem bo to vplivalo tudi na pravilnejše reševanje kadrovskih vprašanj sploh.

Vprašanje: Zvezni izvršni svet je izdal tudi uredbu o plačah zveznih in republiških državnih sekretarjev in podsekretarjev ter še nekaterih kategorij višjih uslužbencev. Ali bi nam mogli o tem kaj povedati?

Odgovor: Kakor vam je znano, se je število uslužbencev v zvezni državni upravi zadnja leta znatno zmanjšalo. V zvezni državni upravi so v glavnem ostali najbolj sposobni uslužbenci. Tako na primer opravljajo v zavodu za planiranje danes delo referentov za gotove panoge oni uslužbenci, ki so bili nekaj načelniki v bivših ministrstvih. Med tem pa na naš plačilni sistem doslej ni dopuščalo, da bi se pravilno nagradjevali. Razen tega ni bilo možnosti, da se v nagradjevanju diferencirajo glede na uslužbenca v republiški državni upravi, pa je bilo potrebno, da se s posebnimi predpisi uredi višina prejemkov teh uslužbencev v zvezni in republiški državni upravi.

Vprašanje: Ali bo uvedba dopolnilnih plač vplivala na zboljšanje strokovnega sestava uslužbencev pri ljudskih odborih?

Odgovor: Poleg drugega je bila dopolnilna plača uvedena, da bi se omogočilo ljudskim odborom priti do najbolj potrebnega števila kvalitetnih strokovnih uslužbencev, ki so jim danes potrebni glede na vse svoje pristojnosti. Dejstvo je, da manjkajo v večini okrajnih ljudskih odborov celo najbolj potrebni strokovni kadri, medtem ko je v večjih mestih nesorazmerno večje število takih uslužbencev. Ako se bodo v celoti pravilno uporabljali predpisi o dopolnilnih plačah, zlasti pri ljudskih odborih, potem bo to vplivalo tudi na pravilnejše reševanje kadrovskih vprašanj sploh.

KONFERENCA PREDSTAVNIKOV MEST

Prometna sredstva jugoslovan-skih mest so preobremenjena

Mestni promet je rentabilen samo v štirih mestih — Beograjski tramvaji in trolejbusi prepeljejo vsak dan 338.000, ljubljanski pa 82.000 potnikov

Beograd, 15. marca. Danes se je začela konferenca predstavnikov jugoslovan-skih mest, ki ji predseduje predsednik MLO Beograd Djurica Jokić. Na dnevnem redu je razprava o sedanjem stanju prometa po jugoslovan-skih mestih, o organizacijskih vprašanjih prometnih podjetij in o njihovem odnosu do mestnih ljudskih odborov ter o možnostih za proizvodnjo vozil za mestni promet v naših tovarnah. Konferenci prisostvujejo poleg predstavnikov 12 mest tudi številni strokovnjaki iz raznih ustanov.

Poročilo o stanju mestnega prometa v naši državi je opozorilo predvsem na to, da so prometna sredstva po naših mestih znatno preobremenjena. V mestih, ki imajo svoj lokalni promet živijo okoli 1.7 milijonov prebivalcev, oziroma skoraj desetina vseh prebivalcev. Ta mesta imajo 923 vozil; precej jih je neuporabnih. Tramvajev je 579, avtobusov 288, trolejbusov pa 56. Vsak dan prepeljejo ta vozila nad en milijon potnikov, in sicer v Beogradu 338.000, v Zagrebu 324.000, v Ljubljani 82.000, v Sarajevu 77.000 itd. V zadnjih 15 letih se je število potnikov povečalo za 145%, število vozil samo za 17%, kilometraža pa za 70%. V poročilu so bili predlagani naslednji ukrepi za zboljšanje mestnega prometa: obnova obstoječega

voznega parka, tipizacija vozil oziroma rezervnih delov, gradnja garaž in elektrarn.

Razprava o poročilu je bila posebno živahna glede obnove obstoječega voznega parka in tipizacije vozil. Predstavnik Ljubljane Marijan Tepina se je izrazil proti tipizaciji vozil, češ da bi le-ta privedla do monopolističnega položaja posameznih domačih ali tujih podjetij, ki bi na ta način lahko vsiljevala ljudskim odborom svojo politiko.

V dopolnilski razpravi je prevladovalo mišljenje, da je tipizacija zlasti nujna v sedanjih pogojih in pri sedanji gospodarski zmogljivosti. Tipizacija je potrebna tudi zaradi tega, da bo domača industrija sama začela izdelovati vozila za mestni promet in rezervne dele zanje in bomo na ta način prihranili devizne izdatke.

Sprico novih gospodarskih predpisov je mestni promet rentabilen le v 4 naših mestih, 7 mestnih podjetij pa potrebuje večje dotacije. To je problem, ki ga bo treba rešiti tako, da bodo lahko ta podjetja izpolnjevala svoje obveznosti do skupnosti in do prebivalcev mest, ne da bi bila dotirana iz mestnih proračunov. Po sedanjih računih bi potrebovala mestna prometna podjetja po vsej državi najmanj 760 milijonov dinarjev dotacij, da bi krila izgubo.

Za rešitev tega problema so v

glavnem tri možnosti: 1. Izgube pasivnih podjetij naj bi krili ljudski odbori. V tem primeru bi moral beograjski mestni ljudski odbor dati v ta namen 356 milijonov din, zagrebški 31 milijonov din itd. To bi pomenilo veliko obremenitev mestnih proračunov in ta predlog skorajda ne pride v poštev. 2. Podražiti naj bi prevoz, da bi podjetja lahko krila izdatke. Večina potnikov so delavci in uslužbenci in zaradi tega tudi ta možnost ni sprejemljiva. 3. Odložiti naj bi se za kompromis: delno naj bi zvišali obstoječe tarife, podjetjem pa naj bi nudili ugodnejše pogoje za nabavo vozil in rezervnih delov, razen tega naj bi zmanjšali še nekatere dajatve, ki močno obremenjujejo bilance teh podjetij.

Konferenca nadaljuje z delom. M. P.

Sestanek komisije za jeklo evropske gospodarske komisije

Beograd, 15. marca. Redni sestanek komisije za jeklo evropske gospodarske komisije bo 29. in 30. marca v Zenevi. Na tem sestanku bodo razpravljali predvsem o položaju tržišča jekla v lanskem letu in o vprašanju tehnološkega razvoja proizvodnje jekla. Kot na dosedanja sestanke bo tudi tokrat Jugoslavija poslala svojega predstavnika, kajti naša država posveča veliko pozornost razvoju črne metalurgije ter je močno zainteresirana na najnovejših izsledkih proizvodnje jekla v svetu.

Izjava sekretarja Zveznega izvršnega sveta Veljke Zekovića

Beograd, 15. marca. Urednik Tanjuga je zaprosil tova. Veljko Zekovića, sekretarja zveznega izvršnega sveta, naj da nekaj pojasnil glede na uvedbo dopolnilnih plač za uslužbence državne uprave. Tovariš Zeković je odgovoril na postavljena vprašanja.

Vprašanje: Ali nam morete dati kaj povedati, kakšni so bili osnovni razlogi za uvedbo dopolnilnih plač?

Odgovor: Kakor je znano, imamo pri nas enoten sistem plač za vse uslužbence v državni upravi tudi v raznih službah brez kakšne ali z neznatno diferenciacijo glede na pomen posameznih ustanov ali posameznih služb ali glede na stopnjo organov oblasti, pri katerih delajo uslužbenci. Razlikovanje med uslužbenci je obstojalo samo glede na njihovo strokovno sposobnost in službena leta, kar je prišlo do izraza v sistemu zvanj. Poleg tega so sposobnejši uslužbenci dobivali nižje ali višje položaje, tako da so se mogli s pomočjo položajnih dodatkov nagradjevati oni, ki so opravljali odgovornejše funkcije. Med tem se je ta možnost diferenciranja uslužbencev in njihovega nagradjevanja pokazala v našem sistemu kot nezadostna in preveč toga. Bili so pogosti pojavi, da so uslužbenci dobivali položajne dodatke tudi takrat, kadar niso imeli kakšnih položajev v organizacijskem sistemu, ali pa so se jim dajale časne nagrade, ki so dobivale čim dalje bolj videz stalnosti, v nekaterih primerih, zlasti pri ljudskih odborih, pa so jim celo nepravilno dajali iz posameznih skladov stalne večje plače in nagrade. Objektivna potreba za takšno diferenciranje med uslužbenci je nastala tudi zaradi tega, ker obstoji občutna razlika med plačami uslužbencev državnih organov in posameznimi družbenimi službami ter uslužbenci gospodarske organizacije, ker so gospodarske organizacije mnogo bolj proste v določanju plač uslužbencev in so bile te plače po pravilu večje. Zaradi vseh teh razlogov je bilo potrebno najti mehanizem, ki bi dovolj pravi, da bi se moglo izvršiti nadaljnje diferenciranje v našem uslužbenem sistemu. Razen tega se je pojavilo tudi vprašanje, ali je sploh v skladu z našo državno ureditvijo in samoupravljanjem komunalnih skupnosti ter ljudskih republik, da se vsa vsota plač državnih uslužbencev predpisuje iz enega samega središča. Vsi ti razlogi so dovedli zvezni izvršni svet do tega, da uvede sistem dopolnilnih plač. Glede na to stremi sistem dopolnilnih plač za tem:

1. omogočiti zblizanje v plačah onih uslužbencev, ki so kot strokovnjaki enako potrebni v gospodarstvu, kakor tudi v državni upravi, tako da bi se omogočil normalen prehod državnih uslužbencev iz gospodarstva v upravo ter obratno, kar je neobhodno za izpolnitev naše državne uprave;

2. omogočiti večjo diferenciacijo v plačah med uslužbenci posameznih stopenj organov oblasti in posameznih služb.

Vprašanje: Med uslužbenci mnogo razpravljajo o tem, da bi bilo potrebno dati vsem uslužbencem dopolnilne plače glede na relativno še vedno nizke plače in da bi vse kategorije uslužbencev dobile dopolnilne plače po svojih zvanjih.

Odgovor: Kakor sem že prej obrazložil, namen sistema dopolnilnih plač ni nekakšno splošno povečanje plač, ker za to danes ni objektivnih možnosti, čeprav bo sistem dopolnilnih plač v nekaterih kategorijah privedel do povečanja ravni plač. Mislim, da je popolnoma napačno vezati dopolnilne plače z obstoječimi zvanji. Dokler obstoji sistem zvanj oziroma sistem plačilnih razredov, bo edino smiselno, da dobivajo uslužbenci iste povprečne strokovnosti v vsej državi enake osnovne plače. To je dejansko zagotovitev določenih ravni plač, ki se ne more izpreminjati s predpisi republike in ljudskih odborov. To plačo jamči družba uslužbencu glede na njegovo javno priznano strokovnost in službena leta, seveda, dokler tako strokovnost dejansko ima. Povezovanje dopolnilnih plač z zvanji bi bilo v osnovi napačno, ker bi potem zopet prišlo do nekakšnega manj ali več enotnega plačnega sistema v vsej Jugoslaviji, poleg tega pa ne bi mogli diferencirati posameznih služb, zlasti delovnih mest. Glede na to mora biti raven dopolnilnih plač odvisna od važnosti službe in od delovnega mesta, kakor tudi od stopnje organa oblasti. To so osnovni kriteriji za dajanje dopolnilnih plač, ki nam bodo omogočili, da bomo na določenih delovnih mestih dobili bolj sposobne uslužbence. Morejo biti uslužbenci z istim zvanjem na različnih delovnih mestih in morejo imeti zaradi tega različne plače. Mislim, da bi bilo za posamezna delovna mesta pravilno določati

OB ROBU DOGODKOV

Francoski pristaši in nasprotniki

evropske vojske

Guy Mollet zahteva demokratično nadzorstvo nad organi evropske obrambe — Degolisti menijo, da bi bila evropska vojska tujska legija ameriške periferne strategije

Ugoden znak

Posebne izdaje celotnih listov, ki so včeraj zjutraj objavljale rezultate nedeljskih občinskih volitev, so pokazale naslednje politično razporeditve: Koroške: 93.631 koroških volitev je izrazilo svoje zaupanje v Socialistični stranki. Drugače povedano, 21 socialistov je tokrat glasovalo 20 tisoč volitev več, kakor pa na zadnjih volitvah leta 1950 (73.698).

Število glasovnic oddanih za socialiste, ki samo po sebi govori o ponovnem porastu socialističnega vpliva, je pomembnejše toliko bolj, ker so tokratne občinske volitve prave koroške okvire, ker to pot ni šlo zgolj za občinska, komunalna vprašanja, marveč za prvi poletni spopad združene avstrijske antikomunistične fronte s socialisti. In kljub temu, da so v doslej najbolj vročih poletnih predvolilnih pripravah nastopili na Koroškem najpomembnejši zvezni (kancler Raab, ing. Rigi in dr.) in deželni protikomunistični prvoborci, je združena fronta desnice (OeVP in VdU) zbrala le 60.308 glasov, OeVP samo 18.130, neonacistična VdU pa 9.011.

Porast socialističnega vpliva na Koroškem je za nas važen tudi zaradi tega, ker so — kot na dosedanjih občinskih volitvah — koroški prvaki ljudske stranke, da ne omenimo sploh ne omenimo, tudi tokrat v predvolilnih pripravah pokazali naravnost čudovito nacionalno nestrpnost do koroških Slovencev, do sosedne Jugoslavije, ker so v svoji predvolilni vročini uporabljali gesla, ki morejo vse drugo, samo ne koristiti dobrih sosedskih odnosov. Volilni rezultati pa ponovno potrjujejo, da vsem drugačnim željam na nekaj, koroška tla niso več godna za šovinistična semena.

Podrobni rezultati iz posameznih koroških občin nam še niso znani, vendar pa je na temelju dosedanjih poročil mogoče ugotoviti še eno: kakor njen »starejši brat«, tako je tudi priresek avstrijske ljudske stranke, klerikalna Tišarjeva »Slovenska krščanska stranka« zabeležila na nedeljskih volitvah le izgubo. Na zadnjih občinskih volitvah je samostojno kandidirala se v 16 občinah ter dobila 2300 glasov, to pot pa je mogla nastopiti le še v 6 občinah ter dobiti 635 glasov. Nasprotno pa so demokratske liste koroških Slovencev (liste delavcev in kmetov), ki so bile na pobudo Demokratske fronte delovnega ljudstva postavljene v 20 občinah (ponekod so koroški Slovenci podprli socialistično stranko) dobile 2887 glasov. 1950. leta so dobile »enotne liste« 2529 glasov. V treh občinah, pa je bilo oddano za neke slovenske enotne liste, ki so nastale pod vplivom KDS 544 glasov.

Hud poraz klerikalizma in reakcije na nedeljskih občinskih volitvah je ugoden znak za vzajemnost koroških Slovencev z avstrijskim ljudstvom, pa tudi za dobre, še boljše odnose med Avstrijo in Jugoslavijo. Pod predpostavko seveda, da bodo tisti, ki so jim v nedeljo volitvi tako prepričljivo izrazili zaupanje dosledno in na vseh področjih nadaljevali politično prijateljske vezi med dvema narodoma in dvema državama.

Volitve na Koroškem
Celovec, 15. marca (Tanjug). Na včerajšnjih občinskih volitvah na Koroškem je socialistična stranka dobila od 190.591 veljavno oddanih glasov 93.631 glasov. Od 2830 mandatov so dobili socialisti 1246. To se pravi, da je število njihovih mandatov poraslo v primerjavi z občinskimi volitvami leta 1950 za 158 mandatov.

Združena antikomunistična fronta je dobila skupno 87.449 glasov, vendar pa bo imela, zahvaljujoč volilni aritmetiki, okoli 1300 mandatov.

Samostojne liste Koroških Slovencev so dobile 62 mandatov, komunistična ljudska opozicija pa je dobila 20 mandatov. Drugi mandati odpadejo na občine, kjer je prebivalstvo v celoti postavilo samo eno listo brez določene politične opredeljenosti (83 mandatov) ter na posamezne osebe liste in manjše skupine.

Po objavi uradnih rezultatov je deželni glavar Wedenig danes izjavil, da je koroško ljudstvo potrdilo politiko deželne vlade. Socialisti, ki so imeli doslej župane v 93 občinah, bodo po teh volitvah dobili novih 7 do 8 županskih mest. Deželni glavar Wedenig je prav tako dejal, da je bil volilni boj oster, ki kakor kateri koli dosedanji in da demokratske navade niso bile vedno spoštovane. V nekaterih primerih je dejal — je moralo intervenirati državno tožilstvo zaradi poskusov potvarjanja glasovnic.

Za diplomatske stike med Veliko Britanijo in Kitajsko

Pričakovanje gospodarstvenikov v Hongkongu, ki imajo zveze s pekinškimi trgovskimi krogi

New Delhi, 15. marca (Tanjug). Veletrgovci in finančniki v Hongkongu pričakujejo, da bo britanski minister za zunanje zadeve Anthony Eden v Zenevi sprožil vprašanje uvedbe normalnih diplomatskih zvez med Kitajsko in Veliko Britanijo. Tako poroča dopisnik »Times of India« iz Hongkonga. Ti krogi, ki so tudi do sedaj imeli zveze s pekinškimi trgovskimi krogi, so bili obveščeni od londonske trgovske zbornice, da je britanski ministarstvo za zunanje zadeve že storilo nekaj korakov v tem smislu. Tako razlagajo tudi poziv predsednika Churchilla za ureditev gospodarskih zvez med Velikim Britanijo in Zahodnim v zahtevi po spremembi seznamov blaga, za katero velja izvozna prepoved.

Velika Britanija je priznala pekinško vlado že leta 1949. Pekinska vlada pa se je prav do sedaj branila uvedbi normalne diplomatske stike, kar razlagajo kot posledico britanskih odnosov s Formozo in odpora Britanije, da bi bila Kitajska sprejeta v Združene narode. V

General Nagib — vojaški guverner Egipta

Kairo, 15. marca (Reuter). Predsednik egiptovske vlade general Mohamed Nagib je prevzel danes položaj vojaškega guvernerja Egipta. Te naloge je nekaj časa opravljal podpolkovnik Gamil Abdel Naser, dokler je bil na čelu egiptovske vlade. General Nagib je sedaj predsednik republike, predsednik vlade in vojaški guverner, Gamil Abdel Naser pa je podpredsednik vlade.

Volitve v Grčiji

Atene, 15. marca (AFP). Na delnih volitvah, ki so bile včeraj v Lamiji na izpraznjeno mesto nekega umrlega poslanca, je gibanje za zbiranje grškega naroda dobilo 67 odstotkov glasov. Od 25.380 glasov je Papagosa stranka dobila 17.339, liberalna stranka 6778 in EPEK 1371 glasov. Na splošnih volitvah novembra 1952 je dobilo gibanje za zbiranje grškega naroda na istem volilnem mestu 55 odstotkov glasov.

Potek boja Me Carthyja z armado

(Od našega dopisnika iz New Yorka)

Senatorjeva borba se je začela z zasliševanjem denista dr. Irvinga Peressa, ki je bil v armadi zaposlen eno leto. Senator je moral vedeti, da se je ta zadeva tudi v armadi preiskovala, ker dr. Peress ni hotel izpolniti vpraševalne pole, zgodilo pa se je tudi to, da je bil dr. Peress povabljen v čin majorja že potem, ko je bil iz armade odpuštěn. To so bili vzroki, da je senator armado napadel zaradi »blagega ravnanja« v vojni. Predsednik je generala na neki akademiji pohvalil zaradi hrabrosti v drugi svetovni vojni, senator McCarthy pa je generala Zwickerja večkrat napadel.

Tako ravnanje je prispelo ministra za vojsko, da je prepovedal vsem oficirjem nastop pred McCarthyjevim odborom brez posebnega dovoljenja ministrstva. Hkrati je minister za vojsko Stevens izjavil, da bo sam nasproti McCarthyju branil armado. Predsednik Eisenhower takrat ni bil v Washingtonu in vsa svobodoljubna Amerika je odobraval izjavo ministra za vojsko. Celotno »The Wall Street Journal« je spisal 24. februarja v uvodniku »General in senator: takole:« »Če ho-

zdravil je stališče britanske vlade in laboristov, da se tudi Velika Britanija namerava pridružiti Evropski skupnosti, kar je bil prav tako eden izmed pogojev, ki so jih postavili francoski socialisti.

Bivši minister za zunanje zadeve Robert Schuman je na kongresu ljudskega republikanskega gibanja v departmaju Moselle zahteval od francoske skupščine ratifikacijo pogodbe o Evropski obrambni skupnosti. Generalni tajnik De Gaullova gibanja Termeore pa je na zborovanju tega gibanja ostro grajal EOS, ki bi po njegovem mnenju, če bi bila ratificirana, onemogočila suverenost pri obrambi francoske prestolnice. »Evropska vojska«, je dejal, »bi bila pravzaprav tujska legija ameriške periferne strategije«.

Pariz, 15. marca (Tanjug). Na včerajšnjih volitvah za izpraznjeno mesto nekega narodnega poslance v departmaju Sent Oise v pariškem okrožju je znatna kandidatka ljudskega republikanskega gibanja Germain Peyrolles, ki je dobila 133.394 glasov. Kandidat Komunistične partije Andre Stih, glavni urednik »Humanite«, je dobil 125.957 glasov.

Tem volitvam so vse meščanske stranke in KP Francije pripisovale velik pomen. Volilna kampanja je bila nenavadno živahna. Navzile temu pa je bila volilna udeležba precej slaba, ker je glasovalo od 454.876 volilnih upravičencev samo 294.036. Za včerajšnje glasovanje je značilno, da vprašanje stališča do Evropske obrambne skupnosti ni odločilno vplivalo na volilni izid. Ga. Peyrolles je zagovarjala evropske vojske, v volilni kampanji pa se je izogibala tega vprašanja, da ne bi dobila proti sebi nasprotnikov evropske vojske.

Odstop ministra Piccionija

Vladni koaliciji pretijo nevarnosti v parlamentu — Odstop funkcionarjev socialno-demokratske stranke

Rim, 15. marca (Tanjug). Voda palače Chigi je sporočil v pismih, ki jih je poslal predsedniku vlade Scelbi in tajniku krščanske demokratske stranke De Gasperi, da minister za zunanje zadeve Piccioni vztraja pri svojem odstopu. Glede na to, da bi se morala vlada na seji odločiti glede tega vprašanja, je med vladnimi krogi precejšnja negotovost. Odstop Piccionija bi lahko sprevljal v nevarnost položaj vladne koalicije v parlamentu. Piccioni pripada desnemu krščansko demokratskemu krilu, ki ima tako in tako neke spore z vlado, tako

Novoga tajnika tržaške občine bo poslal Rim

Trst, 15. marca (Tanjug). Kakor se je zvedelo, bo sedanjí tajnik tržaške občine zapustil to mesto, namesto njega pa bo poslan neki Carminele iz Kalabrije. V Trstu ga pošiljajo naravnost iz Rima, čeprav bi moral biti po veljavnih predpisih občinski tajnik izbran v natečaju, pri katerem bi morali sodelovati tudi Tržičani. Odgovorne oblasti so prekršile predpise, da bi preprečile, da bi bil občinski tajnik v Trstu Tržičan.

Poziv na stavko v Franciji

Pariz, 15. marca (Tanjug). Konfederalni urad generalne konfederacije dela, ki je pod nadzorstvom kominformovcev, je ponovno pozval sindikalne centrale »Force Ouvriere« in krščanske sindikate k skupni 24-urni splošni stavki v vsej Franciji. Generalna konfederacija dela je dosedaj že večkrat predlagala skupno organiziranje take stavke, ostale sindikalne centrale pa so to odklanjale z utemeljitvijo, da bi Generalna konfederacija dela hotela zaplesti ostale sindikalne organizacije v svoje politične spletke v korist Sovjetske zveze. Generalna konfederacija dela pa pravi, da naj bi 24-urna splošna stavka podprla zahteve za zvišanje plač in družinskih doklad in za socialne reforme.

Attilio Piccioni

da bi odstop Piccionija lahko postal za vladno večino zelo nevaren, saj je bil resor za zunanje zadeve zaupan Piccioniju, da bi zadovoljili desnice.

Negotovosti vlade glede tega vprašanja se je pridružila še neomotnost med krščansko demokratsko stranko in malimi strankami o imenovanju novega šefa policije namesto kompromitiranega Pavoneja. Socialni demokrati zahtevajo imenovanje svojega kandidata, sedanjega prefekta Genove Vicarija, češ da bi to pomirilo javnost, ki je izgubila zaupanje v krščanske

da bodo tudi v prihodnosti dovoljene senatni odbori preiskave o komunistični aktivnosti v armadi.

Takrat pa se je vmešal v zadevo sam predsednik Eisenhower, ki mu je bilo jasno, da pomeni taka kapitulacija ministra za vojsko smrt discipline v armadi in da odslej nihče ne bo brezpogojno izpolnjeval povelj svojih predstojnikov, temveč da bo skušal v dvomljivih primerih dobiti varstvo senatnega odbora. To bi pomenilo, da bi mesto predsednika kot vrhovnega poveljnika armade dejansko prevzel senator iz Wisconsin. Eisenhower je po svojem tiskovnem sekretarju izjavil, da stoddostno podpira ministra za vojsko ter da njegov memorandum o sporazumu ne pomeni kapitulacije. Naglasil je tudi, da ne more dovoliti, da bi senatni odbor poniževal in zasmejal oficirje. — Senator pa je pozneje izjavil, da so razne izjave ministra za vojsko potvrdjene, nikakor pa ni rekel glede stališča in izjave predsednika.

Čeprav pomenijo taki dogodki težak udarec senatorju, ker je predsednik Eisenhower sklical republikanske senatore, jim dal nalog, da odslej ne smejo več dopuščati, da bi senator McCarthy sam vodil vse preiskave, temveč da morajo vsi člani sodelovati pri preiskavi in tako preprečiti McCarthyjeve samovoljne odločbe, vendar ne pomenijo njegove likvidacije. Upravičeno je vprašanje, zakaj predsednik Eisenhower ni dovolil popolnega McCarthyjevega poraza. Bilo je namreč popolnoma jasno, da bi pomenil nastop ministra za vojsko pred odborom senata popolni poraz senatorja in da bi predvsem tak nastop odločno dvignil vso armado proti senatorju. Ostalo je tudi odprto vprašanje, s kakšnimi argumenti je senator nastopil med tistimi kosilom in s tim je prislil ministra za vojsko na poniževalni »memorandum o sporazumu«.

Polnoma jasno je, da igra senator spretno na karto »enotnosti republikanske stranke«. Senator je brez dvoma dejal ministru za vojsko, da bi njegov nastop pred senatnim odborom samo okrepil demokrate in definitivno razcepil republikance. Razen tega se senator oprla na ustavno pravico, da je zakonodajni forum, kakršen je senatni odbor, za preiskave nadrejen vsakemu izvršnemu organu in tudi armadi. Če bi se napravile izjeme v primeru armade je popolnoma jasno, da bi tudi vse druge institucije vlade lahko

NOVICE V SLIKI

NEW YORK, 15. marec (Tanjug). Večina ameriških listov poudarja, da je sprejetje »protikomunistične resolucije« na deseti panameriški konferenci v Caracasu triumf ameriškega zunanjega ministra Dullesa. Tisk meni, da ta resolucija omogoča članicam te organizacije ameriških držav, da v primeru dominacije komunističnega gibanja ali njegovega nadzorstva nad političnimi institucijami ameriških držav po predloženem medsebojnem posvetovanju začno z ustrežajočo akcijo vsiljivo s stopnjo nevarnosti. Pred glasovanjem je Dulles sprejel kolumbijski amandma, ki predlaga naj bi prišlo pred vsako akcijo do meddržavnega posvetovanja. Tudi sam Dulles je pod pritiskom razpoloženja na konferenci in da bi si zagotovil potrebno število glasov predlagal amandma, ki pravi, da je »nesporna pravica vsake ameriške države, da si svobodno zagotovi svojo obliko države in ekonomskega sistema in da živi svoje socialno in kulturno življenje«. Vendar pa je Guatemala kljub temu glasovala proti, Mehika in Argentina pa sta se glasovanja vzdri. Casopisi poudarjajo, da je za ZDA uspeh, ker je resolucija dobila nad 15 glasov in da se je Dulles uspešno zoperstavil amandmanom Mehike, Argentine in Urugvaj. Na »ki: Predsednik Venezuele polkovnik Marcos Perez (levo) pozdravlja ministra Dullesa (desno) pred pričetkom konference.

Zahodna Nemčija išče tržišča na Daljnem vzhodu

Bonn, 15. marca (Tanjug).

Predsednik bremenskega senata socialni demokrat Kaiser je zahteval včeraj v Hamburgu, da se poveča trgovinska zamenjava med Zahodno Nemčijo in Kitajsko in se izjavil proti zahtevi politiki prepovedi trgovine s Kitajsko. Og navzočnosti podkancelerja Blücherja in več članov zahodnonemške vlade je Kaiser izjavil na neki prireditvi, da je napačno, ker zahodne

sile nečesto priznajo Kitajsko, in da Zahodna Nemčija lahko pomembno prispeva za gospodarski razvoj Daljnega vzhoda. Odkanceler Blücher pa je dejal, da je glavna naloga vlade, da bo financirala nemški izvoz blaga in kapitala.

Te izjave sodbijo po mnenju poučenih v okvir uradnih zahodnonemških prizadevanj, da bi padle povojne zapreke za nemški izvoz na Daljni vzhod. Takoj po vojni so zavezniške sile popolnoma preprečile nemški izvoz v ta del sveta. Ko pa so veslele začele navzile em. bordsu pošiljati svoje blago čez Hongkong na Kitajsko, so zahodnonemški gospodarstveniki povečali napore za razširitev kitajske nemške zamenjave. Danes je nemški izvoz na Kitajsko (naravnost in čez Hongkong) že dosegel dve tretjini predvojne vrednosti.

Agencija republikanske stranke »Europa«, ki ni zadovoljna z ukrepi Scelbove vlade, meni, da je vstop Piccionija neogiben, kominformovska »Unitas« pa še vedno srdito napada vlado in vladne kroge in opozarja italijansko javnost, da bi vlada prav lahko prevzela odgovornost od visokih osebnosti na manj pomembne.

Rim, 15. marca (Tanjug). Po včerajšnjih volitvah novega izvršnega odbora in političnega sekretarja socialnodemokratske stranke so odstopili štirje pripadniki desne struje v vodstvu, med njimi Simonini. Ta korak desnice je izraz protesta, ker noben njen pripadnik ni bil izvoljen v izvršni odbor in ker Simonini niso predlagali za ministra v Scelbovi vladi. Ko je bila stranka pristopila k vladni koaliciji, so odstopili tudi zastopniki levega krila v vodstvu, tako da so ostale sedaj vse važne postavke v stranki v rokah Saragatove sredinske struje.

KAIRO, 15. marca. (AFP) Iraki vstopajo v Kairo, je sporočil generalnemu tajnistvu Arabske lige predlog irške vlade, da bi bilo zasedanje lige v Kairu 31. marca. Pred dvema tednoma so bila poslana vabila vsem članicam lige, naj pošiljajo zastopnike v Bagdad na sestanek sveta Arabske lige. Casopis »Al Ghamhuri« piše, da irška vlada ne, da bi bil sestanek v Bagdadu, ker bo irska zapostavila s pristopom Iraka k turško-pakistanskemu paktu.

LONDON, 15. marca. (AFP) Britanski minister za zunanje zadeve Eden je izjavil, da je britanska vlada jasno povedala, da ne more dovoliti razpravljanja o položaju Cipra na podlagi zahteve grške vlade. Le-ta je namreč zahtevala razgovore o razmerju med Grčijo in Ciprom.

Seul, 15. marca. (r) Pri južno-korejskem predsedniku Sing Man Riju je bila danes večurna konferenca vojaških voditeljev. Razpravljali so o stališču, ki ga naj zavzame Južna Koreja zaradi odhoda dveh ameriških divizij iz Južne Koreje, kar tudi v vprašanjih v zvezi z ženevsko konferenco. Bajje namerava Sing Man Riju sklicati posebno konferenco arziških držav, na kateri bi poleg Južne Koreje sodelovala še Vietnam in Formoza.

RANGUN, 15. marca. Zvedelo se je, da danes preneha premirje, ki je bilo sklenjeno zaradi umika čet kitajskih nacionalistov iz Štirihi pokrajini Burme. Za dve pokrajini pa bo trajalo premirje še do 31. marca. Računajo, da bo burmanska vojska začela napad na najmočnejše komunistično oporišče Mongat, 400 milj jugovzhodno od Kentunga.

Ho Si Minhovi pogoji za ustavitev sovražnosti v Indokini so precej drugačni, kot so bili pred nekaj dnevi pogoji, ki jih je na zasedanju francoskega parlamenta prebral Laniel, ki je zahteval nič manj kot popolno evakuacijo Ho Si Minhovih čet iz Laos, Kambodže, Južnega Vietnama in bogatega ustja Rdeče reke. To so pogoji, kakor se je izrazil neki francoski socialistični poslanec, za kapitulacijo, ne pa za ustavitev sovražnosti! Treba je priznati, da so Ho Si Minhovi pogoji bolj stvarni: Francozi naj bi se umaknili iz Severnega Vietnama, kjer itak držijo v rokah samo še Hanoi, Vietnamcve čete pa bi se umaknile iz Laos, Kambodže, Južnega Vietnama in bogatega ustja Rdeče reke. Poleg tega naj bi premirje služilo samo kot uvod za izvedbo splošnih volitev, ki naj bi dokončno odločile bodočo usodo Indokine.

Ho Si Minhovi pogoji so, kot že rečeno, realnejši, so pa tudi bolj upravičeni, saj je v resnici on tisti, ki ima v tej vojni iniciativo, medtem ko so Francozi v stalni defenzivi. Tudi ne smemo pozabiti, da se za Francijo v Indokini v glavnem borijo najemniška vojska, ki s francosko kolonialno upravo in Bao Dajem vred ni kdove kako priljubljena pri prebivalstvu. Poleg tega se slišijo iz Pariza vedno osterje glasovi, ki zahtevajo konec za Francijo skoraj nesmiselne vojne, kar predstavlja pri postavljanju kakršnih koli pogojev precejšen adut — za Ho Si Minha!

Naj bo tako ali drugače, do pogajanj za sedaj prav gotovo ne bo prišlo. Niti ena niti druga stran na sedaj postavljene pogoje ne bo pristala, Francozi zato ne, ker bi za vedno izgubili bogati izliv Rdeče reke in vse prestiž, medtem ko so francoski pogoji močno nrehudi, da bi se o njih razpravljalo, saj bi morale Ho Si Minhove čete zapustiti ozemlje, ki ga po hudih bojih trdno držijo v rokah. Tudi se je francoska skupščina odločila počakati ženevsko konferenco. Značilno za objavljanje teh pogojev je to, da so prvi odkar se je začela indokitajska vojna in že zato pomenijo začetek novega obdobja — kakšnega, se bo moralo bolje videlo po konferenci v Zenevi.

KAIRO, 15. marca. (Reuter) Na volitvah za egiptovsko ustavodajno skupščino, ki bodo julija, se bodo volitvi izvolili tudi o obliki politične ureditve Egipta in o agrarni reformi. Po volitvah bodo obe vprašanji odločili v ustavodajni skupščini.

Ho Si Minhovi pogoji

Ho Si Minhovi pogoji za ustavitev sovražnosti v Indokini so precej drugačni, kot so bili pred nekaj dnevi pogoji, ki jih je na zasedanju francoskega parlamenta prebral Laniel, ki je zahteval nič manj kot popolno evakuacijo Ho Si Minhovih čet iz Laos, Kambodže, Južnega Vietnama in bogatega ustja Rdeče reke. To so pogoji, kakor se je izrazil neki francoski socialistični poslanec, za kapitulacijo, ne pa za ustavitev sovražnosti! Treba je priznati, da so Ho Si Minhovi pogoji bolj stvarni: Francozi naj bi se umaknili iz Severnega Vietnama, kjer itak držijo v rokah samo še Hanoi, Vietnamcve čete pa bi se umaknile iz Laos, Kambodže, Južnega Vietnama in bogatega ustja Rdeče reke. Poleg tega naj bi premirje služilo samo kot uvod za izvedbo splošnih volitev, ki naj bi dokončno odločile bodočo usodo Indokine.

Ho Si Minhovi pogoji so, kot že rečeno, realnejši, so pa tudi bolj upravičeni, saj je v resnici on tisti, ki ima v tej vojni iniciativo, medtem ko so Francozi v stalni defenzivi. Tudi ne smemo pozabiti, da se za Francijo v Indokini v glavnem borijo najemniška vojska, ki s francosko kolonialno upravo in Bao Dajem vred ni kdove kako priljubljena pri prebivalstvu. Poleg tega se slišijo iz Pariza vedno osterje glasovi, ki zahtevajo konec za Francijo skoraj nesmiselne vojne, kar predstavlja pri postavljanju kakršnih koli pogojev precejšen adut — za Ho Si Minha!

Naj bo tako ali drugače, do pogajanj za sedaj prav gotovo ne bo prišlo. Niti ena niti druga stran na sedaj postavljene pogoje ne bo pristala, Francozi zato ne, ker bi za vedno izgubili bogati izliv Rdeče reke in vse prestiž, medtem ko so francoski pogoji močno nrehudi, da bi se o njih razpravljalo, saj bi morale Ho Si Minhove čete zapustiti ozemlje, ki ga po hudih bojih trdno držijo v rokah. Tudi se je francoska skupščina odločila počakati ženevsko konferenco. Značilno za objavljanje teh pogojev je to, da so prvi odkar se je začela indokitajska vojna in že zato pomenijo začetek novega obdobja — kakšnega, se bo moralo bolje videlo po konferenci v Zenevi.

KAIRO, 15. marca. (Reuter) Na volitvah za egiptovsko ustavodajno skupščino, ki bodo julija, se bodo volitvi izvolili tudi o obliki politične ureditve Egipta in o agrarni reformi. Po volitvah bodo obe vprašanji odločili v ustavodajni skupščini.

Seul, 15. marca. (r) Pri južno-korejskem predsedniku Sing Man Riju je bila danes večurna konferenca vojaških voditeljev. Razpravljali so o stališču, ki ga naj zavzame Južna Koreja zaradi odhoda dveh ameriških divizij iz Južne Koreje, kar tudi v vprašanjih v zvezi z ženevsko konferenco. Bajje namerava Sing Man Riju sklicati posebno konferenco arziških držav, na kateri bi poleg Južne Koreje sodelovala še Vietnam in Formoza.

RANGUN, 15. marca. Zvedelo se je, da danes preneha premirje, ki je bilo sklenjeno zaradi umika čet kitajskih nacionalistov iz Štirihi pokrajini Burme. Za dve pokrajini pa bo trajalo premirje še do 31. marca. Računajo, da bo burmanska vojska začela napad na najmočnejše komunistično oporišče Mongat, 400 milj jugovzhodno od Kentunga.

Seul, 15. marca. (r) Pri južno-korejskem predsedniku Sing Man Riju je bila danes večurna konferenca vojaških voditeljev. Razpravljali so o stališču, ki ga naj zavzame Južna Koreja zaradi odhoda dveh ameriških divizij iz Južne Koreje, kar tudi v vprašanjih v zvezi z ženevsko konferenco. Bajje namerava Sing Man Riju sklicati posebno konferenco arziških držav, na kateri bi poleg Južne Koreje sodelovala še Vietnam in Formoza.

RANGUN, 15. marca. Zvedelo se je, da danes preneha premirje, ki je bilo sklenjeno zaradi umika čet kitajskih nacionalistov iz Štirihi pokrajini Burme. Za dve pokrajini pa bo trajalo premirje še do 31. marca. Računajo, da bo burmanska vojska začela napad na najmočnejše komunistično oporišče Mongat, 400 milj jugovzhodno od Kentunga.

Ho Si Minhovi pogoji za ustavitev sovražnosti v Indokini so precej drugačni, kot so bili pred nekaj dnevi pogoji, ki jih je na zasedanju francoskega parlamenta prebral Laniel, ki je zahteval nič manj kot popolno evakuacijo Ho Si Minhovih čet iz Laos, Kambodže, Južnega Vietnama in bogatega ustja Rdeče reke. To so pogoji, kakor se je izrazil neki francoski socialistični poslanec, za kapitulacijo, ne pa za ustavitev sovražnosti! Treba je priznati, da so Ho Si Minhovi pogoji bolj stvarni: Francozi naj bi se umaknili iz Severnega Vietnama, kjer itak držijo v rokah samo še Hanoi, Vietnamcve čete pa bi se umaknile iz Laos, Kambodže, Južnega Vietnama in bogatega ustja Rdeče reke. Poleg tega naj bi premirje služilo samo kot uvod za izvedbo splošnih volitev, ki naj bi dokončno odločile bodočo usodo Indokine.

Ho Si Minhovi pogoji so, kot že rečeno, realnejši, so pa tudi bolj upravičeni, saj je v resnici on tisti, ki ima v tej vojni iniciativo, medtem ko so Francozi v stalni defenzivi. Tudi ne smemo pozabiti, da se za Francijo v Indokini v glavnem borijo najemniška vojska, ki s francosko kolonialno upravo in Bao Dajem vred ni kdove kako priljubljena pri prebivalstvu. Poleg tega se slišijo iz Pariza vedno osterje glasovi, ki zahtevajo konec za Francijo skoraj nesmiselne vojne, kar predstavlja pri postavljanju kakršnih koli pogojev precejšen adut — za Ho Si Minha!

Naj bo tako ali drugače, do pogajanj za sedaj prav gotovo ne bo prišlo. Niti ena niti druga stran na sedaj postavljene pogoje ne bo pristala, Francozi zato ne, ker bi za vedno izgubili bogati izliv Rdeče reke in vse prestiž, medtem ko so francoski pogoji močno nrehudi, da bi se o njih razpravljalo, saj bi morale Ho Si Minhove čete zapustiti ozemlje, ki ga po hudih bojih trdno držijo v rokah. Tudi se je francoska skupščina odločila počakati ženevsko konferenco. Značilno za objavljanje teh pogojev je to, da so prvi odkar se je začela indokitajska vojna in že zato pomenijo začetek novega obdobja — kakšnega, se bo moralo bolje videlo po konferenci v Zenevi.

KAIRO, 15. marca. (Reuter) Na volitvah za egiptovsko ustavodajno skupščino, ki bodo julija, se bodo volitvi izvolili tudi o obliki politične ureditve Egipta in o agrarni reformi. Po volitvah bodo obe vprašanji odločili v ustavodajni skupščini.

Ho Si Minhovi pogoji

Ho Si Minhovi pogoji za ustavitev sovražnosti v Indokini so precej drugačni, kot so bili pred nekaj dnevi pogoji, ki jih je na zasedanju francoskega parlamenta prebral Laniel, ki je zahteval nič manj kot popolno evakuacijo Ho Si Minhovih čet iz Laos, Kambodže, Južnega Vietnama in bogatega ustja Rdeče reke. To so pogoji, kakor se je izrazil neki francoski socialistični poslanec, za kapitulacijo, ne pa za ustavitev sovražnosti! Treba je priznati, da so Ho Si Minhovi pogoji bolj stvarni: Francozi naj bi se umaknili iz Severnega Vietnama, kjer itak držijo v rokah samo še Hanoi, Vietnamcve čete pa bi se umaknile iz Laos, Kambodže, Južnega Vietnama in bogatega ustja Rdeče reke. Poleg tega naj bi premirje služilo samo kot uvod za izvedbo splošnih volitev, ki naj bi dokončno odločile bodočo usodo Indokine.

Ho Si Minhovi pogoji so, kot že rečeno, realnejši, so pa tudi bolj upravičeni, saj je v resnici on tisti, ki ima v tej vojni iniciativo, medtem ko so Francozi v stalni defenzivi. Tudi ne smemo pozabiti, da se za Francijo v Indokini v glavnem borijo najemniška vojska, ki s francosko kolonialno upravo in Bao Dajem vred ni kdove kako priljubljena pri prebivalstvu. Poleg tega se slišijo iz Pariza vedno osterje glasovi, ki zahtevajo konec za Francijo skoraj nesmiselne vojne, kar predstavlja pri postavljanju kakršnih koli pogojev precejšen adut — za Ho Si Minha!

Naj bo tako ali drugače, do pogajanj za sedaj prav gotovo ne bo prišlo. Niti ena niti druga stran na sedaj postavljene pogoje ne bo pristala, Francozi zato ne, ker bi za vedno izgubili bogati izliv Rdeče reke in vse prestiž, medtem ko so francoski pogoji močno nrehudi, da bi se o njih razpravljalo, saj bi morale Ho Si Minhove čete zapustiti ozemlje, ki ga po hudih bojih trdno držijo v rokah. Tudi se je francoska skupščina odločila počakati ženevsko konferenco. Značilno za objavljanje teh pogojev je to, da so prvi odkar se je začela indokitajska vojna in

MEDVEDEK NEEWA — Po J. O. Curwoodu — Riše Miki Muster

187.

Noč in dan je Le Beau prežal nanj. Polagal je neštivilne zastupljene vabe, za katere je žrtvoval celo košuto, in potresal strihlin po Mikijevih sledovih. Ure in ure je sedel s puško v roki za kakšnim grmom, kjer je z gotovostjo sklepal, da mora Miki priti mimo. Toda Miki je vselej ostajal zmagovalec. Tako se je v Le Beauju vse bolj kopičilo strašno sovraštvo do živali, ki jo je zaman preganjal.

188.

Nekoč je našel Miki v eni od pasti veliko vidro. Se mu je bil živo v spominu boleči boj z Učakom, vendar zdaj ni čutil nobene maščevalnosti. Ponavadi je z mrakom odhajal v svoje skrivališče, nocoj pa ga je preveč mučil občutek nesrečne zapučenosti. Zdal je našel tovarisa, ki tudi ni bil videti nič boječ in ki je v usodo vdano sedel v pasti. Spomnil ga je na Neewa in hotel je pri njem poiskati prijateljstva.

189.

Učak je ležal nepremično in je le pozorno gledal Mikija, ki se je mahajoč z repom in cvilec po trebuhu plazil vse bliže. Miki je očel so hotele dopovedati: Pustiva staro sovraštvo! Rešim te iz pasti. Varno zatočišče imam in tudi zajčka ti prinesem. Ujel te je človek, ki tudi mene zasleduje! — Že je Miki iztegnil prijateljsko šapo, tedaj pa je Učak nepričakovano planil in ga ugriznil v smrček.

Dnevne vesti

KOLENDAR

Torek, 16. marca: Velislav.

Na današnji dan leta 1414 je bilo zadnje istoklenje koroskega vojvode na Gosposvetskem polju po starodavnem slovenskem običaju.

16. marca leta 1787 se je rodil nemški fizik Georg Simon Ohm, po katerem se imenuje enota za merjenje električnega odpora.

Spominimo se tudi rojstva slovenskega glasbenika in skladatelja Josipa Kocjančiča, ki se je rodil leta 1849 na današnji dan v Kanalu ob Soči. Njegove priljubljene narodne pesmi so preproste in učinkovite, ker je znal v njih ohraniti pristen ljudski značaj. V izvirnosti o vokalnih pa se ni dvignil nad povprečnost.

16. II. 1943 se je začelo čiščenje v Suhi krajini. Partizanske brigade so prekoračile Krko in v Kocjanec v Suho krajino, kjer so imeli belogardisti nekaj dobro urjenih postojank. Boji so trajali do 20. marca.

OBCNI ZBOR Zdržišča rezervnih oficirjev Bežigrad bo danes v torek, 16. marca 1954 ob 19.30 v dvorani Bežigrada.

SE NEKAJ...

Zaklal svojo ženo, nato še sebe

V noči med 14. in 15. marcem je zaklal svojo ženo 38-letni Janez Pajnič iz Zapotoka v kočevskem kraju. Po umoru žene je zaklal še sebe. Podrobnosti o vseh okoliščinah tega dejanja še niso ugotovljene.

Vlom v mizarsko delavnico

V noči na 15. t. m. je v vlomil nemec v mizarsko delavnico Petra Primca v Vižmarju pri Ljubljani. Odnesel je precej mizarskega orodja, vrednega 62.000 din. Vlomil je skozi glavna vrata, ki jih je odprl s ponarejenim ključem.

Nesreča v gozdu

Dne 11. t. m. se je v gozdu Močinskih grupe pripetila nesreča, katere žrtev je postal Ivan Podraž, star 35 let, posestnik iz Starega dvora v kranjskem kraju. Podraž je naprosil delavca Vilka Dolenc, da se sel z njim v gozd podirati bukova drevesa. Ko sta drevo podrli, je zdrsnilo po strmini in potegnilo s seboj oba sečeka. Pri tem se veja udarila Podražja po glavi tako močno, da je poškodoval podlago. Dolenc pa so hudo poškodovale prepekljave v bolnišnici.

Čebele mu je pomiril

Franc Lesnik iz Crena v ljutomerskem kraju je neznanec zapeljal 20 čebelnih panjev in so zaradi tega poginile vse čebele. Škoda je 80.000 din.

Podtaknjen požar

Dne 11. t. m. je nastal pri posestniku Ludviku Novaku v Kostanovcih v mizarsko-občinski okraj po požar. Goreti je začela stanovanjska hiša, krita s slamo. Čeprav so ogenj omejili, je vendar škoda za 300.000 din. Ugotovili so, da je bil ogonel podtaknjen.

Svojega sodelavca okradel

24-letni Leopold Zidanek je laž v jeseni delal v Zelenjanih. Iz zapirke omare je vzel čez nekaj tednov svojemu sodelavcu. Okoliščine sodišče v Celju je Zidanca obsojilo na 6 mesecev strogega zapor.

Svengali okraden

Dne 11. t. m. zvečer so neznanec vlomili v Maribor v stanovanje Skrbnice-Svengali, stanujočega na Koroski cesti št. 9. Ko je bil Svengali s svojo ženo na predstavi, so ponarejenimi ključmi odprli vrata in iz zaklenjenega omara, v kateri je bil ključ, odnesli 450.000 din gotovine, več zlatih predmetov, perilo, čevlje in razno blago, skupni vrednosti 100.000 din. Vse je v preloži pošli na s petrolejem, prav tako pa

ranj železniškega sindikata kurilnice na Višnji v ceri.

Cebelarica družina Ljubljana: Navedenja predavanja o vzreji matice in debata bo v sredo, 17. t. m. ob 19. uri v običajnem prostoru.

Kemijaki koledar za leto 1954 je izšel, dobite ga v vseh knjigarnah po ceni 20 din.

Tudi na Vaso šketko — vedno KOLYDOL, našo najkvalitetnejšo zobno kremo! Čas toplote čaja je tu, zato pijte Gosadov »Planinski čaj«.

Varčnost je najboljša gospodinjstva. Ravno varčnost nas uči, da shranimo posebno pozimi, ko ne širimo tudi kosti, ki ostanejo po obedu. Čim jih bo nekaj kg, jih boš lahko prodal najbližji žbiralni odpadkov!

GLEDALIŠČE

DRAMA

Torek, 16. marca ob 20: Tisro de Molina: Don Gil v zelenih hlačah. Abonma K.

Sreda, 17. marca ob 20: Tisro de Molina: Don Gil v zelenih hlačah. Abonma red C.

Petek, 19. marca. Zaprt.

Sobota, 20. marca ob 20: Hecht-MacArthur. Prva stran. Abonma red C.

Nedelja, 21. marca ob 20: Tisro de Molina, Don Gil v zelenih hlačah. Izven in za podeželje.

OPERA

Torek, 16. marca. Zaprt.

Sreda, 17. marca ob 19.30: Baletni večer. Zaključena predstava za JLA.

Cetrek, 18. marca ob 19.30: Baletni večer. Zaključena predstava za ZSJ.

Prisvojil si je ljudsko premoženje

Jože Ferenčak, službenec PTT je vzel iz skladišča v Laškem, ki ga je upravljal kot monter zračnih TI, razne žice in skupno vrednosti 12.000 din. Zico je kupil Vinko Gregorič iz Celja, kljub temu da je dobro vedel, da je žica ukradena. Oba sta bila obsojena pogojno in sicer Ferenčak na 5, Gregorič pa na 1 mesec zapor.

Prebrisana ciganka

Sredi meseca januarja letos je prišel po službenih opravkih v Ljubljano H. H. Z. železniške postaje, ki je v kavarni »Union«, kjer je našel 26-letno ciganko R. M., ki je za razne ženske iskala moško družbo. Ni trajalo dolgo ko je mlada ciganka navezala pogovor z vodovodnim gostom, ki mu je potegnil, da je brez denarja in brez prenočišča. H. H., ki se mu je ciganka zasmijala, je pogostil in spoznal, da je bil opeharjen R. M. mu je iz denarja ukradla 10.000 din in izginila. Oskodovani jo je zamenjal iskal. Prišel pa je do spoznanja, da po slabi družbi kaj rada glava boli.

Podjeten popravljač hišnih ostrežij

S. V. iz Ljubljane prav rad veseljači in si privošču marsikatero avanturo, za kar mu pa njegovi dohodki ne zadostujejo. Premišljeval je kako bi prišel do denarja, da bi lahko zadovoljil svojim željam in strastem. Kmalu je našel izhod iz zagate. Njegov brat je postal fant in doletel klenar S. V. se je odločil, da bo v bratovem imenu poiskal nekaj hišnih lastnikov, ki imajo nekaj pod palcem in zarjavele strešne žlebove. Oglasil se je pri K. V. in se z njim dogovoril, da mu zakrpa, očisti in prepleta žlebove na hiši za 15.000 din. Za nabavo materiala mu je K. V. dal 10.000 din. S. V. je le malo popraskal po žlebovih in spet zahteval od hišnega lastnika 4.000 din, češ, da mora nabaviti še firme, ki ga rabi za barvo. Dobil je le 2.000 din, s čimer je bil tudi zadovoljen. S prejetimi 12.000 din je veseljačil po gostilnah in si najel motoklopa, da ga je prevažal po dolini. Pri tem veselju pa je popolnoma pozabil na nepopravljene žlebove.

Na podoben način je preselil tudi H. M. na 5.000 din. Izdajal se je tudi za steklarja in pri tem ogoljufal več ljudi.

Za vse svoje grohe se bo S. V. zagovarjal pred ljudskim sodiščem.

Petek, 19. marca ob 15: Foerster: Gorenjski slavček. Zaključena predstava za Sindikat gostinstva.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka sezona

Torek, 16. marca ob 20: Mary Chasse, Harvey. Zaključena predstava za TSS L.

Sreda, 17. marca ob 20: Irwin Shaw, Pokopljite mrtve. Red SREDA. Vstopnice so v prodaji.

Cetrek, 18. marca ob 20: Irwin Shaw, Pokopljite mrtve. Red CETREK. Vstopnice so v prodaji.

Petek, 19. marca ob 20: Vilharjevo šoligro — Večer v čitalnici. Izven.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE — MARIONETE

Levstikov (Senzakobski) trg

Petek, 19. marca ob 17: Kuret

Sobota, 20. marca ob 17: Kuret

Ob 20.30: Pooči »Carobne gošče«.

Nedelja, 21. marca: zaprt.

ROČNE LUTKE

Resiljeva cesta 28

Torek, 16. marca ob 15: Gostovanje v Sentejnu.

Sreda, 17. marca ob 10: Gostovanje v Kostanjevici.

Ob 15: Gostovanje v Cerkljah ob Krki.

Nedelja, 21. marca ob 9 in 10.30: Gostovanje v Trbovljah.

Prodaja vstopnic za vse predstave od petka ob 11 do 12.30 pri blagajni mestnega gledališča. Gledališki pasži ali telefon 23-029 do 10 ure in pol ure pred predstavo pri gledališki blagajni.

PRESERNOVO GLEDALIŠČE KRAJ

Torek, 16. marca ob 13.30 Skufca, »Truljčica« — pravljica igra z godbo, petjem plesom. Zaključena predstava za šolo Dupleje.

Sobota, 20. marca ob 13.30 Skufca, »Truljčica« — pravljica igra z godbo, petjem in plesom. Izven.

Nedelja, 21. marca ob 16: Skufca, »Truljčica« — pravljica igra z godbo, plesom in petjem. Izven in za podeželje.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE

Torek, 16. marca ob 20: Hans Tiemeyer. Mladost pred sodiščem. Abonma red Torex in izven.

Petek, 19. marca ob 15: Hans Tiemeyer. Mladost pred sodiščem. Solski abonma.

Vljudo prosimo abonente, ki še niso vplačali drugega obroka za abonma, da to stori najkasneje do 15. marca 1954.

KONCERTI

Opozarjamo na koncert komorne in solistične sodobne avstrijske glasbe, ki bo jutri v Filharmoniji. Sposled izvajajo: violinistka N. Jevdjenčević — Brandl, sopranistka Hilga Rhyllnik in kompozitor pianist Joseph Marx iz Dunaja, pianist Marjan Lipovšek in Godalni kvartet Radia Zagreb. Vstopnice od 120 din navzdol v Koncertni poslovalnici.

Olga Jovanović, pianistka iz Beograda, bo v četrtak, 18. marca koncertirala v Filharmoniji. Njen koncert obsega polje krajših del Beethovnova »Waldsteino« sonata, Chopinovo Balado in Balakireva orientalsko fantazijo »Islam«. Na koncert odlične umetnice, ki je bila nagrajena na tekmovanju v Zenevi, opozarjamo.

PREDAVANJA

Kulturno prosvetno društvo »Slovenski dom« v Zagrebu, priredi v sredo, dne 17. marca t. l. ob 20. uri predavanje v svojih prostorih Zagreb, Masarykova 13 »PRESEREN V RAZVOJU SLOVENSKE DRUŽBE«. Predavatelj univerzitetni profesor dr. Fran Petre. Vse prijatelje neumrljivega Preserena in Slovenskega doma vljudo vabimo!

Planinsko društvo Ljubljana — matica priredi v ponedeljek, dne 22. t. m. ob 20. uri v prirodoslovni predavalnici Univerze, vhod Gosposka ul. 2., predavanje pod naslovom »Po gorah in dolinah Nepala in Tibeta«. Predava angleški planinec in raziskovalec g. Tom Weier. Predavanje spremlja 200 krasnih barvnih diapozitivov.

Vstopnice so že v prodaji v pisarni Planinskega društva Ljubljana-matica, Miklošičeva 17.

Prirodoslovno društvo priredi v torek, 16. marca ob 20. uri poljudno predavanje akademika prof. dr. Božidarja Lavriča: Sodobna kirurgija srca in ožilja. Predavanje bo v predavalnici Prirodoslovne fakultete na Univerzi, vhod iz Gosposke ulice, — Vabljeno!

V četrek, 18. t. m. bo predaval univ. predavatelj Vasilij Melik: »Borba naših narodov za osvoboditev izpod Turkov«.

Predavanje bo ob 19.30 v prirodoslovni dvorani Univerze (prej fizičalna). Vhod iz Gosposke ulice.

O »spektralni teoriji linearnih operatorjev v Hilbertovem prostoru« bo predaval v sredo, 17. marca 1954 z začetkom ob 20. uri v prirodoslovni predavalnici Univerze profesor fizikalni univerzitetni asistent Krizanič France. Društvo matematikov in fizikov LBS.

RAZPIS

TEKSTILNA INDUSTRIJA »MAKEDONKA«

Stip - Makedonija

razpisuje mesto za: tehničnega direktorja, predliskne mojstre za čistilnice, karde raztezalke in flyer, prstenčeve stroje, sukančarje.

Stanovanje zagotovljeno. Plača po dogovoru. Vse ponudbe s točno navedbo dosedanjega dela poslati na upravo Tekstilne industrije »Makedonka«, Stip.

UMRLI

Po kratki mučni bolezni nas je za vedno zapustila naša ljuba sestra, teta in svakinja

PAVLA VONČINA

umrla v pokoju

Pogreb bo v torek, 16. marca 1954 ob 15.30 iz Zal. Františkove mrljke vežice na pokopališče — Zalujča rodina, Zagreb, Bled.

Umrl je v 96. letu starosti naš preljubi oče

LUKA LENASSI

poštni uradnik v pokoju

Pogreb bo v sredo, ob 15.30 iz kapelice sv. Andreja, Ljubljana, 15. marca 1954. — Zalujči: žena Marija; otroci Irena in Stanislav z družinami ter ostalo sorodstvo.

Po dolgi, težki bolezni nas je zapustila mama, stara mama, teta, sestra, teta, svakinja

gospa MARIJA BIZJAK

rojena Piskar

Pogreb pokojne bo v sredo, dne 17. marca 1954 popoldne ob 14.30 iz kapelice sv. Marije v Zaloju. Zalujči: sestra Marija, vnukinja Majla, Zalujoča rodina, Zagreb, Bled.

Po kratki, težki bolezni je v 54. letu starosti preminul moj oče

MILAN BULOG

upokojeni sodnik

Pokopali smo ga 15. marca v Mostarju. Zalujča: hči Velenca, zet inž. Gortnar, vnukinja Barba ter ostalo sorodstvo.

Umrla je naša dobra mama, stara mama in prababica

ANTONJICA KOJCANČIČ

roj. Cankar

Pogreb drage pokojnice bo v torek, 16. marca t. l. ob 16. uri izpred hiše žalosti Dobrujke 76 na pokopališču v Sostro. Zalujči: sestra Marija, vnukinja Majla, Zalujoča rodina, Zagreb, Bled.

Vsem, ki ste našo drago teto tolažili v njeni teški bolezni, jo spomnil na zadnji poti, jo pokopali čvete iskrena zahvala. Hvala tudi oč. duhovščini. — Zalujči ostali.

Vsem, ki ste našo drago teto tolažili v njeni teški bolezni, jo spomnil na zadnji poti, jo pokopali čvete iskrena zahvala. Hvala tudi oč. duhovščini. — Zalujči ostali.

Kmetijska zadruga za o. j. Ljubčana pri Celju razpisuje mesto UPRAVNIKA kmetijske zadruge.

Pogoj: Dovoljen kmetijski tehnikum ali podobna izobrazba z večletno prakso v kmetijskem zadrugstvu. Ponudbe s kratkim življenjepisom je poslati na upravni odbor KZ Ljubčana.

Pogreb drage pokojnice bo v sredo 17. III. 1954 ob 15. uri iz Zalojeve vežice na Zaloju. Zalujči: hčerka Ivanka Mrežar por. Kušar in zet Janez.

UPRABNE PROSTORE V LJUBLJANI

4 do 8 sob, vzamemo takoj v najem. Damo nagrado!

Ponudbe v oglas. odd. »Slov. poročevalca« pod »Uvoz«.

ZELEZNINARIJA

— verziranega poslovdjo in KOMERCIALISTA

— verziranega v železnini, drogeriji, kozmetiki, gradbenem materialu, kemikalijah in pohištvo ter VEŠČEGA POSLOVDJO

za trgovino s čevlji

ISČE ZA TAKOJ TRGOVSKO PODJETJE

»JADRO« PIRAN

Ponudbe poslati z življenjepisom, navedbo kvalifikacije in opisom dosedanjega dela.

Nenadoma je umrla moja ljuba, skrbna mama

JERICA ČEBIN

vdova po rudarju

Pogreb bo v Trbovljah na njen 90. godovni dan, 17. marca ob 10. uri dopolden iz njenega doma na Savinjski cesti do farne cerkve, od koder jo prepelje avtožug v Ljubljano, na pokopališče pri sv. Juriju v Stožicah, kjer se jo položi v družinsko grobnico istega dne ob 14.30. — Trbovlje, Ljubljana, 15. marca 1954. — Za njo iskreno žaluje s: Dominik z družino.

ZAHVALE

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so spemnil na zadnji poti mojega ljubljeneega očeta

JOSIPA PRUNKA

vsem, ki so mi stali ob strani za časa njegove teške bolezni, gg. zdravnikom, zlasti g. dr. Misku, pevskemu zboru Glasbene matice za petje in njegovemu predsedniku g. Grčariju za poslovljne besede, vsem darovalcem cvetja ter vsem, ki so mi izrekli sožalje. — Ksenija Prunk.

Zahvaljujemo se vsem, ki so našo ljubo mam

MARIJO POTOKAR

spemnil k zadnjemu potku in ji pokopali cvetje na grob. — Zalujči Potokarjevi.

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki ste našega draga atka

dr. BOGDANA PETELINA

počastili s tako obilno udeležbo na njegovem zadnjem potku, mu pokopali vence in okrasili njegov grob s cvetjem. Posebej se zahvaljujemo zdravnikom interne klinike, državemu sekretarju za pravosodje upravo dr. Teodorju Tomiču, predsedniku Vrhovnega sodišča dr. Francu Hočevarju in vsem pokojnikovim tovarišem za skrb in naklonenost, ki so nam jo izkazali v teh težkih dneh. Zahvaljujemo se dalje gospodrnim dr. Dolničarju, dr. Zupanu in dr. Grossmanu za tole poslovljne besede ob sokoinkovni prvi pevskemu zboru Sindikalne podružnice pravosodnih ustanov. Najlejša zahvala tudi vsem, ki ste nam ustroili tako plemenito izrazilo svoje sožalje. Zalujča: žena Slava s hčerkami in sorodniki.

Vsem, ki so darovali cvetje, izrazili sožalje in spemnil k zadnjemu potku našega ljubljeneega moža, očeta in brata

VILJA KOŠIRJA

strojevdja drž. žel. v p. najiskrenejša hvala. — Zalujči ostali.

Vsem, ki ste našo drago teto tolažili v njeni teški bolezni, jo spemnil na zadnji poti, jo pokopali čvete iskrena zahvala. Hvala tudi oč. duhovščini. — Zalujči ostali.

Kmetijska zadruga za o. j. Ljubčana pri Celju razpisuje mesto UPRAVNIKA kmetijske zadruge.

Pogoj: Dovoljen kmetijski tehnikum ali podobna izobrazba z večletno prakso v kmetijskem zadrugstvu. Ponudbe s kratkim življenjepisom je poslati na upravni odbor KZ Ljubčana.

Pogreb drage pokojnice bo v sredo 17. III. 1954 ob 15. uri iz Zalojeve vežice na Zaloju. Zalujči: hčerka Ivanka Mrežar por. Kušar in zet Janez.

UPRABNE PROSTORE V LJUBLJANI

4 do 8 sob, vzamemo takoj v najem. Damo nagrado!

Ponudbe v oglas. odd. »Slov. poročevalca« pod »Uvoz«.

ZELEZNINARIJA

— verziranega poslovdjo in KOMERCIALISTA

— verziranega v železnini, drogeriji, kozmetiki, gradbenem materialu, kemikalijah in pohištvo ter VEŠČEGA POSLOVDJO

za trgovino s čevlji

ISČE ZA TAKOJ TRGOVSKO PODJETJE

»JADRO« PIRAN

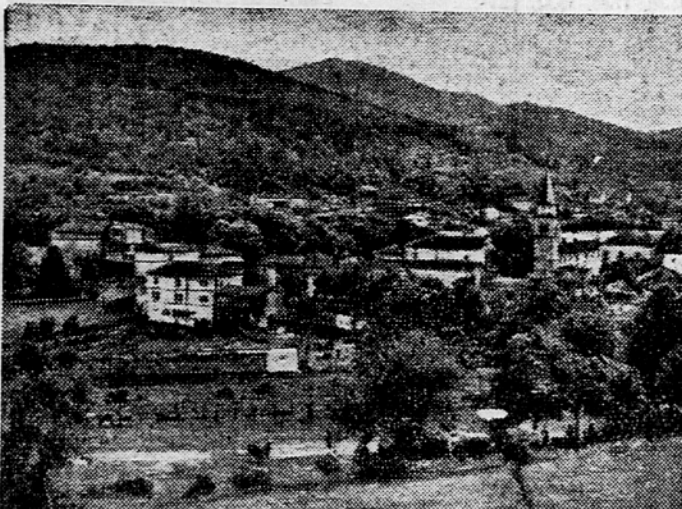
Ponudbe poslati z življenjepisom, navedbo kvalifikacije in opisom dosedanjega dela.

RADIO

Poročila: 5.35, 6.00, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00.

7.20 — 7.25 Za gospodinj: 11.00 Solska ura za nižjo stopnjo — a) Milica Kitek: Colni na Ljubljani b) iz ABC za vsak dan — ponovitev: 11.30 Solska ura za višjo stopnjo — Prof. Alfonz Gspan: Srečko kosovel (Ob 50-letnici rojstva): 12.00 20 minut z veselim godci: 12.20 Kmetijski nasveti: 12.50 Opoldanski koncert — Feliks Mendelssohn-Bartholdy: Simfonija št. 4 v A-duru op. 90 »Italijanska«: 13.15 Zabavna glasba, vmes reklame: 13.45 Zabavna glasba, vmes reklame: 13.50 Martijan Kozina: Sulta iz filma »Na svoji zemlji«: 15.00 Tečaj esperanta — 2. lekcija: 16.00 Iz solistične glasbe pri nas in po svetu: 17.15 Pisan sporod slovenskih narodnih pesmi vnesel ob 17.20 — 17.40 Iz kolektivov za kolektive — Delovni kolektiv Cinkarne Celje: 18.00 Sportni tednik: 18.30 Igrajo orkestri Blue Barow, Kurt Wege, Walter Fenske in solisti Betty Clark, Eddie Moran in zbor »The blue no«: 19.30 Zabav

Iz življenja kraških kamenarjev

Pogled na Sežano

Industrija kraškega marmora ima trenutno štiri obrate - kamnolome in sicer v Koprivi, Vrhovljah, Arberju in Lokvah. V vseh navedenih obratih - kamnolomih je trenutno zaposlenih okoli 200 delavcev in uslužbencev. Lomijo na zelo primitivni način. Stene so navpične, ponekod celo v previsih, ki stalno ogrožajo delavce. Tak način izkoriščanja je sicer načeloma prepovedan, vendar finančna sredstva okraja ne dopuščajo možnosti izkoriščanja po etaznem sistemu, ker terjajo le-ta način prevelike investicije. Kamnolomi so zelo slabo mehanizirani, če sploh navadna in primitivna dvigala za kamne zaslužijo to ime. Delavci delajo brez zaščitnih oči, posledica tega se kaže v visokem številu poškodb na oči. Delavci prihajajo na delo tudi iz oddaljenih vasi, večina njih na kolesih, ne glede na vremenske nepravilnosti. S seboj prinašajo bomo kosilo, ki ga opoldan nekoliko segrejejo in pijejo. Delo v kamnolomih je zelo naporno. Ljudje so izpostavljeni vsakovrstnim nevarnostim, izredno velikemu fizičnemu naporu in nevarnostim. Posledica takih delovnih pogojev in slabe prehrane se kažejo v takojšnjih industrijskih preutrujenostih, kar razumljivo vpliva tudi na proizvodnjo po eni strani in na po-

večanje odstotka nesreč in poškodb na drugi. Tako je bilo v letu 1953 izgubljenih 4400 delovnih dni, kar je za tako majhno število delavcev dokaj visoka postavka.

Se en pokazatelj je, ki priča, da so slabi delovni pogoji v teh obratih, in sicer razmerje med starimi in mladimi delavci. Večina kvalificiranih delavcev je starih nad 40 let. Torej bodo

v dobrih desetih letih skoraj vsi upokojeni. Mladega kadra ni, zato je ta najvažnejša kraška industrija nujno obojena na propad. Na vprašanje, zakaj ni naraščanja, je odgovor dokaj enostaven. Kvalificirani delavci - kamnoseki in klesarji so enako plačani, kakor kvalificirani delavci ostalih panog v industriji, čeprav je delo v kamnolomih neprimerno težje in bolj nevarno kot drugod. Tako stanje nas samo po sebi prisili, da se resno zamislimo, kaj ukreniti, dokler ni prepozno? Rešitev tega problema, ki ni tako težka in brezupna, je le v tem, da se izboljšajo delovni pogoji, ter da se spremeni sistem nagrajevanja, pa tudi v razširitvi in mehanizaciji obratov.

Končno le zakaj zametavati take možnosti? Saj je surovinska baza takorekó neizčrpana. Vložena sredstva prav gotovo ne bi bila nepremišljena tveganja. Potrebno bi bilo, da se merodajni krogi zavzamejo za ta problem, ter na ta način dvignejo gospodarstvo okraja, ki spada med najbolj pasivne in ki je odvisen skoraj izključno samo od dotacij.

Marjan Pisko

Posvetovanja organizacij Rdečega križa v šoštanjskem okraju

Rdeči križ v šoštanjskem okraju ima vse pogoje za širok razmah svojega dela. To so potrdili zastopniki osnovnih organi-

zacij RK iz Saleške doline, ki so se v velikem številu udeležili nedeljskega posvetovanja v Šoštanju. Težične razprave je bilo okoli vprašanja borbe proti alkoholizmu, ki jo je treba razviti zlasti med dorasajočo mladino. Razpravljali so o potrebi ustanovitve postaje za prvo pomoč v oddaljeni vasi Zavodje in o pomenu tečajev za zdravstveno prosvetljanje ženske mladine. V Šoštanju ljudje dosedaj niso pokazali prevelikega zanimanja za zdravstvena predavanja. V zadnjem času pa je veliko navdušenja med ženskimi in dekletki za predavanja o zdravi prehrani, ki jih organizirajo tov. Stegnarjeva.

VESTI IZ CELJA

Telovadno društvo Partizan v Celju bo organiziralo proslavo 65-letnice obstoja celjskega telovadnega društva (pred toliko leti je bil v Celju ustanovljen Celjski Sokol). Ob tej priliki bodo najbrže razvili nov društveni prapor.

V Celju je bilo od 1. do 8. marca rojenih 32 dečkov in 18 deklet. Poroceno je bilo 5 parov, umrlo je 14 oseb. V okraju Celje okolica je bilo v istem času rojenih 12 dečkov in 7 deklet. Porok je bilo 58, umrlo je 22 oseb.

ZELEZARNA ZENICA - ZENICA

razpisuje

NATEČAJ

za sprejem sledečih uslužbencev in delavcev:

- 2 inženirja tehnologije, kemika ali metalurga za baterije koksarne.
- 3 inženirje kemije ali tehnologije za stranske proizvode in kemijski laboratorij.
- 2 strojna inženirja za vzdrževalni obrat in konstrukcijski biro.
- 1 elektro inženirja za elektro službo.
- 6 tehnikov kemije s prakso za proučevanje baterij koksarne in stranskih produktov.
- 6 destilatorjev za tovarno bencola in amonijumsulfata.
- 6 strojnikov in elektrotehnikov za vzdrževalni obrat s prakso.
- 1 korespondenta z znanjem francoskega in nemškega jezika.

Določeno število kvalificiranih in visoko-kvalificiranih električarjev in vodovodnih inštalaterjev.

Obstaja možnost prakse v inozemstvu. Plača po tarifnem pravilniku ali po sporazumu. Stanovanje za samce preskrbljeno. — Ponudbe poslati na:

Železarna Zenica - Zenica,
oddeljenje za radniško-službeniške odnose.

MARIBOR

Dežurna lekarna:
»Center«, Gosposka 12.
Slovensko narodno gledališče:
Torek, ob 19.30 Dvorak, Rusalka.
Red LMS - 2.
Sreda, ob 19.30: Massenet, Werther.
Red LMS - 1.

Umetnostna galerija:
Razstava fotografij in barvnih reprodukcij francoske likovne umetnosti odprta dnevno od 9. do 16. ure. Razstavno vodstvo za skupinske obiske zagotovljeno. Prijave na telefon št. 25-45.

Radio Maribor:
5.30 do 7.30 Prenos sporeda Radia Ljubljana; 7.30 do 8.40 Jutranji spored Radia Maribor; 12.00 do 13.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana, vnes ob 13.15 Oddaja v maščaršini; 16.00 Skladbe in priredbe slovenskih avtorjev poje Planinski oktet; 16.30 Pregled domačih dogodkov; 16.45 do 17.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana do 23.00.

Kino Maribor:
Partizan: amer. film »Skritvostni profesor«.
Udarnik: franc. film »Zlata belada«.
Pobrezje: angl. film »Večna nevesta«.
Studenti: angl. film »Čirkuški deček«.
Mestni kino Ptuj: italijanski film »Obtožba«.
Mestni kino Murska Sobota: švedski film »Gospodična Julija«.

Množične organizacije v Prekmurju naj ne pozabijo na izvenarmadno vzgojo mladine

V Prekmurju imamo danes 22 centrov predvojaške vzgoje za kmečko mladino, v katere je vključeno 2381 obveznikov. Poleg tega pa obstajajo še trije delavski centri s 125 mladimi obvezniki, torej je skupno 2706 obveznikov predvojaške vzgoje. V tej evidenci pa niso zajeti dijaki, kateri imajo predvojaško vzgojo na šoli kot redni predmet. Lani so ti centri zelo dobro delali. Najboljše so bili v Tišini, Bodoncih, Petrovcih, Beltinčih in Rogoševcih. Odlikovala pa sta še tudi delavska centra v Soboti in pri »Nafti« v Lendavi. Pri manevrih predvojaške vzgoje so se odlovali tudi dekleta tako v Tišini in v Beltinčih. Pomagale so kot bolničarke. Množične organizacije so vse premalo pomagale delu predvojaške vzgoje. Tako niso ničesar storile, da bi se v posameznih centrih izboljšalo delo, tako predvsem po zvezi disciplin ali neredne udeležbe. Predvsem bi treba razmišljati, kako pomagati kmečki mladini pri organiziranju spomladanskih logorovanj. Zato naj voditelji prisrčno na pomoč obiščajo ljudski odbori.

Kategorizacija stanovani v šoštanjem okraju

Okrajni ljudski odbor Šoštanj je 10. marca na ločenih sejah obeh zborov sprejel med drugimi tudi odlok o kategorizaciji stanovani in višini najemnin za področje vsega okraja.

V odloku so vsa stanovanja razdeljena na 7 kategorij. Kategorizacija je izdelana glede na kraj, kjer se stanovanijski prostori nahajajo, gradivo zidave, udobnost, zdravstvene pogoje in drugo.

Sama najemnina se določa po sledeči tarifi: I. kategorija 25 din, II. 22 din, III. 17 din, IV. 13 din, V. 10 din, VI. 7 din in VII. 3 dinarje za kvadratni meter.

Ista kategorizacija velja tudi za samske osebe, pri katerih je potrebno upoštevati ugodnosti uporabe pomožnih prostorov. Svet za komunalne zadeve bo popravil popis do 1. maja letos.

IZ ŠOŠTANJA IN OKOLICE

Dela na domu »SVOBODA« v Šoštanju se približujejo zaključku. Novo kulturno središče Šoštanj in okolice se udeležijo tudi svojemu namenu za prihodnji mesec. Dom bo imel dvorano z odrom, urejenimi po modernih načelih. V dvorani bo okrog 350 sedilnih mest. Prav tako bodo videni ostali prostori za razne sekcije društva. Celotna dela znašajo preko 6 milijonov dinarjev. Del sredstev so prispevali delovni kolektivi in okrajni ljudski odbor Šoštanj.

V okraju Šoštanj je bilo v preteklem mesecu rojenih 42 otrok, od tega 22 dečkov in 20 deklet. Umrlo je 20, dočim je bilo sklenjenih skupno 63 porok. Celotno število prebivalcev pa znaša 34.163.

Pred kratkim je bil v Šoštanju občni zbor Zdrženja rezervnih občanov. Iz poročil življenjske razprave je bilo razvidno, da je združene lani doseglo lepe uspehe, posebno na področju strokovne izpopolnitve svojih članov. Ta uspeh in napredek je najbolj viden pri pododborih v Velenju in Šoštanju, dočim bo moral okrajni odbor posvetiti več pozornosti pododboroma v Nazarju in Ljubnem, kjer slabi delo predvsem obsežen delokrog in nezainteresiranost v bodoče nameravajo povzeti ne samo strokovno delo, pač pa tudi kulturno-prosvetno med samimi rezervnimi občani. Za pozitivitev strokovnih in političnih delokrogov in nezainteresiranost tudi aktivne oficerje. Prav tako bodo nudili tudi v bodoče vso pomoč predvojaški vzgoji.

(—b—)

Ljudska tehnika v Prekmurju potrebuje pomoči

Ljudska tehnika se je v Prekmurju razvijala razviti. Uspešno je bilo, se razlikovala kakor avto klub, avto-moto društvo, radio klub in druga. V začetku je mladina kar drvela v ta društva. Niseto kmetiči mladince se je vpisalo soferske tečaje, ker so hoteli postati soferji. Tako je mladina postala zelo negotova delovna sila na posevkih.

Ljudska tehnika pa je drvela svojo pot in ni videla gospodarske tehnične zaposelnosti Prekmurja. Ni znala pomagati lečkemu človeku pri njegovem delu.

Ce danes pogledamo na delo društva Ljudske tehnike v Prekmurju, dobimo žalostno sliko. Vsa društva se bore za svoj obdobje. Nima nobene pomoči od kakih množičnih organizacij. Sedaj le živi, živi. Društvo v Lendavi, ki ima vse materialne pogoje za uspešno delo, pa ne dela. Zato je potrebno da prav množične organizacije prisrčno na pomoč ljudski tehniki ter ji pomagajo pri njenem delu. Prav mladinska organizacija bo morala pomagati temu, več paznje, ker je mladina tista, ki lahko vodi delo Ljudske tehnike.

NAMIZNI TENIS

Prve bitke na državnem prvenstvu

Zagreb, 15. marca. 34 igralcev iz 9 moštev in sicer Partizani in Zeleničarji (Beograd), Spartaki iz Subotice, Slobode, Hajduka in Grafičarja iz Zagreba, Vojvodine iz Novoga Sada ter Projektorja iz Kranja in Slavije iz Ljubljane se udeležijo odpravi tekmovalstva v drugem delu moštvenega prvenstva moških.

Ze prva srečanja so prinesla zelo lepe borbe in tudi nekatera presenečenja. Igralci Zagreba so se hudo upirali Spartaku in jim je le malo manjkalo do zmage, vendar so slednjič le zmagali Spartaki. Za največje presenečenje takoj po otvoritvi pa je poskrbel mladi igralec ljubljanske Slavije Podobnik, ki je po odlični igri premagal našega reprezentanta Gruičiča in je razen tega tudi zelo uspešno zaigral proti drugemu državnemu reprezentantu Gabriču. Podrobni rezultati so bili takšni: Grafičar - Vojvodina 5:1; Partizan (Beograd) - Slavija 5:1 (Gabrič); Podobnik 2:1; Gruičič - Oblak 2:0; Petrovič - Kocijančič 2:0; Gruičič - Podobnik 1:2; Petrovič - Oblak 2:0; Gabrič - Kocijančič 2:0; Zeleničar - Hajduk 5:0; Spartak - Sloboda 5:4; Grafičar - Projektor 5:1 (Cuklić); Česen 2:0; Vojvodine - Teran 2:0; Uzorinac - Rebolj 2:0; Vojvodine - Česen 2:0; Cuklić - Rebolj 0:2; Uzorinac - Teran 2:0; Grafičar - Hajduk 5:0.

Popolnoma jasno se se do ure, ko to pismo, končala brez presenečenja in so v vseh zmagali favoriti.

Rezultati: Spartak - Vojvodina 5:1; Sloboda - Slavija 5:0 (Nikola Kocijančič); Oblak 2:0; Partizan 2:1; Vinko Krasič - Kocijančič 2:1; N. Krasič - Podobnik 2:1; V. Krasič - Oblak 2:0; Partizan - Zeleničar 5:0; Vojvodina - Hajduk 5:2; Sloboda - Zeleničar 5:0. (Nocel so na sporedu še štiri delboji).

Sem in tja za belo žogico

Društvo srednješolskih profesorjev telovadstva je priredilo nedeljo moštvenega prvenstva ljubljanskih srednjih šol v namiznem tenisu. Navzile mrtvili, ki ga kaže namiznoteniška dejavnost v

Letošnjega VI. mednarodnega patroleškega tekmovalstva na ognjeniku Etni na Španiji se udeležijo tudi slovenski tekmovalci Kufic, Pogacnik, Slinjak in Gasper Kordež. Prireditelj SKI CAI Etna je preskrbel za dobro organizacijo, tako da so se tekmovalci lahko dnevno vozili na tekmovalno mesto z avtobusom iz Katanje, mesta z 200.000 prebivalci ob vzhodni Etni. Našim udeležencem je ostal v nepozabnem spominu vseh svetloce pomladi pod tem ognjenikom na Siciliji.

Taki tekmovalci so se odpravili tekmovalno progo na ognjeniku, ki je bila dolga sicer le 25 km, vendar precej težka. Del trasirane proge je nekaj dni prej prekril pepel iz ognjenika in je ni bilo mogoče uporabiti za tekmovalje. Start je bil ob majhnem planinskem zavetju v višini 1990 m. Od tu se je v prvih 5 km dvignila na višino 2941 m do radijske kontrole postaje. Od te postaje dalje je sledil 11 km dolga smuka. Na 5 km pred startom smuka je sledil nov vzpon s 550 m višinske razlike, dolg 4 km z izrednim naklonom 45 stopinj, nato pa enako huda smuka avrdol. Na tem delu so tekmovalci umirali, ki so jih najhujši na smuki jeli zaradi izčrpanosti nosil celo po smuku navzdol.

Na startu se je javilo 25 moštev, vsako iz treh tekmovalcev. Prevladovale so rojstne ekipe iz Italije, Francije in Nemčije, razen tega pa še Švicarji, Avstrijci, Američani in našji. Najboljša je bila ekipa telovadne zveze iz Innsbrucka, v kateri so bili

V Zagorju gradijo športni dom

V juliju 1953 je SD Proletarec pričel z gradnjo športnega doma. Doma, ki ga tamkajšnji člani tega društva gradijo v lastni reži, je bil prvi temelj postavljen 11. oktobra 1953. Poletni uporabi za vsa športna tekmovalstva v republiknem merilu. Do konca lanskega leta je bil zgrajen del doma do prvega nadstropja s poizvožitveno ploščo in središče za vojo opako. V prihodnjih dneh se bodo dela nadaljevala, tako da računamo, da bo stavba ob vsestranski pomoči leos dokončana.

Športni dom Proletarec v Zagorju bo dolg okrog 95 m, širok pa 21 m. Poleg velike dvorane v obsegu 28x16 m bo v domu še manjša dvorana, buffet, več prostorov za poslovanje sekcij ter poleg stanovanja za gospodarja še nekaj manjših prostorov v različne namene.

Društvo je lani izdelalo 262.210 kosov normalne opake v najeti opaki in mestne občine. Poleg tega je bilo blizu 1000 m cevovoda, po katerem je bilo napeljavljeno 450 m gramozna na stavbišču, od tega dve tretjini samo za temelje.

Gradnja športnega doma v Zagorju je veliko delo športnikov, ki bo splošno znano. Če bodo vsi po svojih forumih in sili, bodo vsi skupaj. Društvo torej potrebuje nujno in izdatno pomoč. Če te pomoči ne bo, bodo vsi napori teh marljivih športnikov zaman.

Ljubljani, je med mladino opaziti dovolj zanimanja za to igro z belo žogico. Za to tekmovalstvo je prijavilo ni manj kakor 19 moških ekip in 8 ženskih, kar je glede na skromno propagando zelo veliko. Manj razveseljuje pa je bila organizacija prireditelja, saj je bila preveč površna in pomanjkljiva in tudi način tekmovalstva ni bil popolnoma v skladu s pravili za ekipe nastope. Organizatorji bi se bili morali prav tako sponobiti na zvezo ali ljubljanske klube za pomoč, ki bi jim bili verjetno radi pomagali, da bi tako dobili pravo podobo o moči posameznih moštev.

Med ženskimi ekipami, ki so tekmoval v telovadnici I. gimnazije, je bil vrstni red naslednji: 1. I. gimnazija (Meta Košak, Košak Jela in Dular) brez poraza, 2. učiteljske (dva poraza), 3. V. gimnazija (dva poraza), 4. gradbeni tehnikum (3 poraza). Zanimivo je, da nobena izmed 24 nastopajočih deklet ni članica katerega namiznoteniškega društva ali sekcije.

Moške ekipe so se merile v dvorani I. gimnazije in imela med katerimi presenetljivimi izidi posebnost opažena zmagala najmlajša udeleženca prvenstva Menarta nad bratom znanega igralca Ahačiča in Kranja.

Moške ekipe so se dokončno razvrstile takole: 1. TSS (Kosmač, Čamer, Kačnik) brez poraza, 2. klasična gimnazija, 3. gradbeni tehnikum, 4. VII. gimnazija, 5. gozdarski tehnikum, 6. gostinska šola.

Moške ekipe so se razvrstile v posamezno bo prihodnjo nedeljo. Namiznoteniški klub Zeleničar je imel pred dnevi klubsko prvenstvo, na katerem je zmagal Kunst z 10 točkami, za njim pa so Blatnik (6 pr. Krečič (8), Gabrijelič (7) itd.

Prvenstvo namiznoteniškega kluba v Rudniku pri Ljubljani je osvojil Vrečar pred Miklavčičem in Perparjem.

Klasična ekipa tekma za prvenstvo Slovenije med Branikom in Zeleničarjem iz Maribora se je končalo z zmago Branika.

N. D.

Naši smučarski tekači na ognjeniku Etni

znani avstrijski reprezentanti Schneberger, J. J. in J. J. so se udeležili tekmovalstva, ki je bila ekipa slovenske alpske straže iz Modene. Ker je prireditelj dovoljeval tudi pomožna sredstva za vzpenjanje ali spuščanje, so si mnoge ekipe pomagale z debelimi palicami, ki so jih najhujši na smuki jeli s tem pridobili dragocene minute.

Naši tekmovalci, ki so v končnem plasmanu dosegli 11. mesto, so bili do začetka zadnje tretine celo na petem mestu. Tudi na najhujšem vzponu niso popustili, imeli pa so hudo smolo, ker si je Slinjak že na vrhu smuka zlomil smučko. Zato je vse 4 km smuka pretekel s smučmi v rokah. Gledalci so ga na cilju za to posebej podpirali. Ob slovesu Etna smo za spremembo doživeli še bil snežni mež, medtem ko je bilo ves čas tekmovalna vreme jasno in sončno.

Ker smo bili prvi na tem tekmovalstvu, smo z uspehom celotne ekipe lahko zadovoljni.

Smučarske tekme na Moziški planini

Celje, 15. marca. Včeraj so na Golteh na Moziški planini tekmovali smučarji mladinci in veterani iz Celja, ki so imeli v gosteh zagrebške smučarje na tradicionalnem dvoboju mestnih reprezentacij. Med najboljšimi so zmagali Celjani s 6:27 proti gostom, ki so v slalomu porabili skupno 6:41.3. Proga za slalom je bila dolga 1000 m z višinsko razliko 250 m in 37 vrtal. Med najhujši sta bila najboljša dva - Modrič Zeb 1:44 in Cetina Peter (Celje) 1:02.7. Pri starejših tekmovalcih, ki so nastopali še pred 20 leti, je bil najboljši Zadravec (C) z 1:15.9 pred Meštrovom (C) 1:18.9. Vsega je bilo 27 tekmovalcev.

Najboljši smučarji LM - Slovenci

Popova Šapka, 15. marca. S tekmovalcem v veleslalomu in tekmu na 15 km je bilo večeraj končano smučarsko tekmovalstvo med najboljšimi slovenske šahovske klube. Igralci so bodisi kot ekipa ali kot posamezniki zabeležili celo vrsto zelo dobrih izidov.

Sahisti-Zeleničarji so morali tudi lani premagovati razne ovire in težave (posebno jih je zadel preletitev v slabše prostore), toda doseženi uspehi kažejo, da so vendarle na pravi poti.

L. G. Sahovski bratrstvar za mesec marec v Trbovljah. Preteklo nedeljo je 17 sahovist SD Rudarja iz Trbovlj odigrali prvi turnir za mesec marec, v katerem so zasedli najboljša mesta: Stribar 14.5, Rajčič 13.5, Zvonko Drenčič 12, Hinko Jazbec st. 11.3 točke itd.

VREME

Pretežno oblačno vreme brez bistvenih padavin. Pričakovati je manjše krajevne razjasnitve. Temperatura v noči od 0 do +8°C na Primorskem pa od +4 do +12°C. Veter vzhodnih smeri.

Bežala sta kakšne četrte ure, ko sta dosegla cesto. Mastock je za hip neodločno obstal. Kaj naj stori?

Prisluhnul je. Enakomerno topotanje konjskih kopit mu je sililo v uho. Sklonil se je naprej in jel skozi grmičevje oprezati na cesto. Po njej se je blizalo nekaj živo popleskanih ciganskih voz z majhnimi, zastrtimi okni.

Na kozlu prvega voza je sedel možki s svetlikajočimi se črnimi brki. Klobuk je imel pritisnjen globoko na obraz; zdelo se je, da spi. Za konje se ni brigal.

Tedaj se je Mastock odločil za brezpren poskus. Pomignil je Jochenu, se pognal na cesto in obstal tesno ob vozu. »Hoj!« je zaklical.

Cigan je pogledal — brez presenečenja. Bil je starejši možak, koža njegovega obraza je bila napeta čez njegov ozko zakrivljeni nos in vioke ličnice kakor star pergament.

»Dober dan,« je rekel Mastock naglo. Se vedno je bil zasopel. »Ali naju lahko kočček zapeljete?«

V zvitih, črnih ciganih očeh se je nenadoma pojavilo zanimanje. »Ali sta zašla v kašo?«

Mastock ni odgovoril. »Rad plačam,« je dejal in se nemirno oziral.

Ciganov pogled je preudarno obvisel na Mastockovem obrazu. »Vstopita zadaj,« je dejal. In ko je Mastock prijel Jochena za roko, da bi šel z njim na voz, je dodal: »Toda jaz ničesar ne vem, saj razumeta?«

Mastock je prikalim in stekel z Jochenom nazaj.

Mala kolona se je brž pomaknila. Vse je bilo videti kot poprej. Konji so spet šli svojo pot, neudrudno in ravnodušno.

Georg de Vries

56

KUPCIJA S SMRTJO

Mertens se je naslonil na svoj sedež in zaprl oči. Zbudil ga je Bielov glas. Ko je Mertens odprl oči, je videl, da je bilo zunaj že skoraj svetlo. Biel ga je zgrabil za roko. »Cesta!« je dejal. »Glejte, cesta!«

»Katera cesta?« je vprašal Mertens in napenjal oči. »Cesta, ki je na njej bil most! Saj vendar veste —« Mertens se je vzravnil in pogledal skozi okno. Peljali so se po ozki, od gozdov obdani cesti navzgor.

Biel je pokazal naprej. »Tam je most! Takrat sva prišla z one strani namreč, Mastock in jaz.«

Mertens ni odgovoril. Potrepljal je vozača po ramenu. »Ustavite, prosim!«

Ko se je vozilo ustavilo, je izstopil. Stali so sredi mosta. Mertens je stopil k ograji in pogledal navzdol. Nekaj časa je stal tako. Potem se je počasi vrnil.

Preden je spet stopil v vozilo, je pogledal po cesti navzgor in smer, iz katere je takrat prišel Mastockov avto. Po griču navzdol je prihajala majhna kolona: trije živo poslikani ciganski vozovi, ki so jih vlekli majhni, temni konji.

Mertens je vstopil v vozilo. Giessenski uradnik ga je vprašujoče pogledal. Toda rekel ni ničesar. Tudi on je bil zdaj zaspan.

Biel je gledal predse v tla. Bil je blede in njegov šiljasti nos je rumenkasto štrlel v zrak.

Giessenski uradnik se je obrnil k Mertensu, zazehal in dejal: »Hvala bogu, da je postalo svetlo. Zdaj ne bo več dolgo trajalo. Staviva, da ju bomo kmalu dobili!«

Mertens ni odgovoril, le tesneje se je zavil v plašč. Zeblo ga je. Ne, do stave v tem primeru ni imel veselja. Misli je na Ano Mastockovo.

XLV.

Od tistega dne, ko ju je bil odkril policist, nista Mastock in Jochen več imela miru. Nepristano sta bežala pred pravimi in navideznimi zasledovalci. Mastock je domneval, da je policija zaprla okoli njiju krog, brž ko so ju prvič bili videli. Nenehno sta se morala izogibati policijskim patruljam. Na odprto cesto sta si komaj še kdaj upala.

Bojazen, da ju bodo odkrili, je Mastocku žrla moči. Jochen je nemo in boječe bežal ob njem. To ni bila pustolovščina, kakršno si je bil naslikal v svoji domišljiji!

Mrzlo je bilo. Sivo jutro se je pravkar porajalo. Jochen je bil lačen. Ze več dni sta živela le od klobase in kruha. Zadnje noč sta prespala v neki gozdni koči. Toda Jochem se je trudil, da bi ostal pogumen. Nekoč bosta vendarle prišla v Frankfurt. In od tam v Južno Ameriko!

Sla sta po gozdni poti, ki je bila tako ozka, da sta morala hoditi drug za drugim, ko sta se jima pripeljala nasproti dva policista na kolesih. Za hip sta od strahu odrevenela, nato pa je Mastock zgrabil dečka za rame in ga potegnil v gozd. Med begom je prisluškoval. »Hitreje, Jochen!« je hropel. »Za nama sta!«

Jochen je bil priklimal.